АНЕКС ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

"ЂУРА ЈАКШИЋ" КОВИН

за период

од школске 2017/2018. до 2020/2021. године

САДРЖАЈ

1 УВОД 4

2 НАСТАВНИ ПЛАН ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА 8

2.1 НАСТАВНИ ПЛАН ОСНОВНОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС 8

2.2 НАСТАВНИ ПЛАН ОСНОВНОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС 10

3 НАСТАВНИ ПРОГРАМ ОБАВЕЗНИХ И ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА 15

4 ПРОГРАМ ДОДАТНЕ И ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ 20

5 ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ 21

6 ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКИХ АКТИВНОСТИ 22

7 ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНИХ ПОНАШАЊА 23

8 ПРОГРАМ СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА 32

9 ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ 34

10 ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ 40

11 ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ 44

12 ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ 45

13 ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ 48

14 ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ 50

15 ПРОГРАМ ИЗЛЕТА, ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИПРОДИ 51

16 ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ 53

17 ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАНОВИ, ИНДИВИДУАЛНИ ПРОГРАМ И ИНДИВИДУАЛИЗОВАН НАЧИН РАДА 56

18 ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ 57

19 ПРАЋЕЊЕ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА 58

СТРУЧНИ АКТИВ ЗА РАЗВОЈ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

1. Петровић Саша, директор школе,
2. Жеберан Валентина, наставник разредне наставе, координатор,
3. Корак Снежана, наставник разредне наставе,
1. Доловачки Јасмина, наставник математике,
2. Мучи Роберт, наставник географије,
3. Станковић Ђулибрк Данијела, наставник српског језика,
4. Момиров Иванка, стручни сарадник-педагог.

1 УВОД

Основна школа "Ђура Јакшић“ у Ковину је установа која обавља делатност основног образовања и васпитања, ради остваривања права грађана у тој области, у складу са Уставом Републике Србије, важећим законима и подзаконским актима, колективним уговорима, Статутом школе и другим општим актима Школе.

Школски програм се доноси на основу плана и програма и његовом реализацијом обезбеђује се остваривање принципа, циљева и стандарда постигнућа, према потребама ученика и родитеља, односно старатеља и локалне заједнице.

Израда Школског програма ослања се на Закон о основама система образовања и васпитања („Сл.гласник РС“бр.72/09, 52/11, 55/13, 35/15-аутентично тумачење, 68/15 и 62/16УС), Закон о основном образовању и васпитању („Сл.гласник РС“,бр.55/13), важећа подзаконска акта, Правилник о школском календару за основне школе са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине за школску 2017/2018.годину и Школски развојни план.

Правилници:

1) Правилник о наставном плану и програму за први и други разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС-Просветни гласник“ бр. 10/04, 20/04, 1/05, 3/06 – страни језик обавезан од I разреда, 15/06, 2/08, 2/10, 7/10, 3/11, 7/11, 1/13, 4/13, 14/13, 5/14, 11/14, 11/16 и 6/17) ;

2) Правилник о наставном плану и програму за први, други, трећи и четврти разред основног образовања и васпитања и наставном програму за трећи разред основног образовања и васпитања („Просветни гласник“ бр.1/05,15/06, 2/08 , 2/10, 7/10, 3/11, 7/11, 1/13, 11/14, 11/16 и 7/17);

3) Правилник о наставном плану и програму за четврти разред основног образовања и васпитања („Сужбени гласник РС-Просветни гласник“ бр.3/06, 15/06, 2/08, 3/11, 7/11, 1/13, 11/14, 11/16 и 7/17);

4) Правилник о наставном плану и програму предмета Грађанско васпитање-сазнање о себи и другима за први разред основне школе („Просветни гласник“ бр.5/01);

5) Правилник о наставном плану и програму предмета Грађанско васпитање-сазнање о себи и другима за други разред основне школе („Просветни гласник“ бр.8/03);

6) Правилник о наставном плану и програму предмета Грађанско васпитање-сазнање о себи и другима за трећи разред основне школе „“Сл.Гласник РС-Просветни гласник“ бр.20/04);

7) Правилник о наставном плану и програму предмета Грађанско васпитање-сазнање о себи и другим за четврти разред основне школе („Просветни гласник“ број 15/05);

8) Правилник о наставном плану и програму предмета Верска настава за трећи разред основне школе („Сл.гласник РС-Просветни гласник бр.23/04);

9) Правилник о наставном плану и програму предмета Верска настав за четврти разред основне школе („Просветни гласник“ бр.9/05);

10) Правилник о наставном плану за други циклус основног образовања и васпитања и наставном програму за V разред основног образовања и васпитања ("Просветни гласник", број 6/07, 2/10,3/11,1/13,4/13, 11/16, 6/17 и 8/17**);**

11) Правилник о наставном програму за VI разред основног образовања и васпитања ("Просветни гласник", број 5/08,3/11, 1/13, 5/14 и 11/16**);**

12) Правилник о наставном програму за VII разред основног образовања и васпитања ("Просветни гласник", број 6/09, 3/11 , 8/13 и 11/16);

13) Правилник о наставном програму за VIII разред основног образовања и васпитања („Просветни гласник“ бр.2/10,3/11, 8/13, 5/14, 11/16 и 7/17);

14) Правилник о наставном плану и програму предмета Верска настава за пети разред основне школе ("Просветни гласник " број 9/05**) -** обавезан изборни предмет;

15) Правилник о наставном плану и програму предмета Верска настава за седми разред основне школе ("Просветни гласник РС", број 2/08);

16) Правилник о наставном плану и програму предмета Верска настава за осми разред основне школе ("Просветни гласник РС", број 7/08) - Изборни предмет;

17) Правилник о наставном плану и програму предмета Грађанско васпитање за пети разред основне школе ("Просветни гласник", број 15/0**5**) **-** обавезан изборни предмет;

18) Правилник о наставном плану и програму предмета Грађанско васпитање за седми разред основне школе ("Просветни гласник", број 7/07) **-** Изборни предмет;

19) Правилник о наставном плану и програму предмета Грађанско васпитање за осми разред основне школе ("Просветни гласник", број 6/08) - Изборни предмет;

20) Правилник о општим стандардима постигнућа-образовни стандарди за крај обавезног образовања („Просветни гласник“ број 5/2010);

21) Правилник о општим стандардима постигнућа за крај основног образовања за стране језике („Службени гласник РС“ бр.78/17);

22) Правилник о образовним стандардима за крај првог циклуса обавезног образовања за предмете српски језик, математике и природа и друштво („Просветни гласник РС“ бр.5/2011);

23) Правилник о програму завршног испита у основном образовању и васпитању („Просветни гласник РС“ бр.1/11, 1/12, 1/14, и 12/14);

24) Правилник о стандардима квалитета рада установе („Сл.гласник РС“ бр.7/2011 и 68/12;)

25) Правилник о програму за остваривање екскурзије у првом и другом циклусу основног образовања и васпитања (Сл.гласник РС-Просветни гласник РС“ бр.7/2010);

26) Посебни протокол за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама (Београд, 2007);

27) Правилник о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање („Сл.гласник РС“ бр.30/2010).

1. Циљеви образовања и васпитања

Циљеви образовања и васпитања јесу:

1) пун и усклађен интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког детета и ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;

2) стицање квалитетних знања и вештина и формирање вредносних ставова, језичке, математичке, научне, уметничке, културне, медијске, техничке, финансијске и информатичке писмености, неопходних за наставак школовања и активну укљученост у живот породице и заједнице;

3) развој стваралачких способности, креативности, естетске перцепције и укуса, као и изражавање на језицима различитих уметности;

4) развој способности проналажења, анализирања, примене и саопштавања информација, уз вешто и ефикасно коришћење информационо-комуникационих технологија;

5) оспособљавање за решавање проблема, повезивање и примену знања и вештина у даљем образовању и свакодневном животу;

6) развој мотивације за учење и оспособљавање за самостално учење и образовање током целог живота;

7) развој свести о себи, самоиницијативе, способности самовредновања и изражавања свог мишљења;

8) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;

9) развој кључних компетенција потребних за живот у савременом друштву;

10) развој и практиковање здравог начина живота, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;

11) развој свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине, еколошке етике и заштите животиња;

12) развој способности комуницирања, дијалога, осећања солидарности, квалитетне и ефикасне сарадње са другима и способности за тимски рад и неговање другарства и пријатељства;

13) развијање способности за улогу одговорног грађанина, за живот у демократски уређеном и хуманом друштву заснованом на поштовању људских и грађанских права, као и основних вредности правде, истине, слободе, поштења и личне одговорности;

14) формирање ставова, уверења и система вредности, развој личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности држави Србији, поштовање и неговање српског језика и свог матерњег језика, традиције и културе српског народа, националних мањина и етничких заједница, других народа, развијање мултикултурализма, поштовање и очување националног и светског културног наслеђа;

15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности и толеранције.

2 НАСТАВНИ ПЛАН ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

за школску 2018/2019. годину

2.1 НАСТАВНИ ПЛАН ОСНОВНОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС

НАСТАВНИ ПЛАН ЗА 1. И 2. РАЗРЕД

Ред. број	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик _____ језик[1]	5	180	5	180
2.	Српски као нематерњи језик[2]	2	72	2	72
3.	Страни језик	2	72	2	72
4.	Математика	5	180	5	180
5.	Свет око нас	2	72	2	72
6.	Природа и друштво	-	-	-	-
7.	Ликовна култура	1	36	2	72
8.	Музичка култура	1	36	1	36
9.	Физичко и здравствено васпитање	3	108	3	108
У К У П Н О: А		19-21*	684-756*	20-22*	720-792*
Ред. број	**Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ**				
1	Верска настава/Грађанско васпитање[3]	1	36	1	36
2.	Матерњи језик/говор са елементима националне културе [4]	2	72	2	72
У К У П Н О: Б		1-3*	36-108*	1-3*	36-108*
У К У П Н О: А + Б		20-22*	720-792*	21-23*	756-828*

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни наставни предмети, изборни програми и активности

Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	20-22*	720-792*	21-23*	756-828*
2.	**Пројектна настава[5]**	1	36	1	36
3.	Допунска настава	1	36	1	36
4.	Додатна настава				
5.	Настава у природи**	7-10 дана годишње		7-10 дана годишње	

Ред. број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности[6]	1-2	36-72	1-2	36-72
3.	Екскурзија	1-3 дана годишње		1-3 дана годишње	

1Назив језика националне мањине у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.
[2] Реализује се у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.
[3] Ученик бира један од понуђених изборних програма.

[4] *Ученик припадник националне мањине који слуша наставу на српском језику може да изабере овај програм али није у обавези.*
[5] *Пројектна настава је обавезна за све ученике.*
[6] *Школа реализује ваннаставне активности у области науке, технике, културе, уметности, медија и спорта.*

НАСТАВНИ ПЛАН ЗА 3. И 4. РАЗРЕД

А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Редни број	ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ	ТРЕЋИ РАЗРЕД недељно-год.	ЧЕТВРТИ РАЗР. недељно-год.
1.	СРПСКИ ЈЕЗИК	5 - 180	5 – 180
2.	СТРАНИ ЈЕЗИК	2 - 72	2 – 72
3.	МАТЕМАТИКА	5 - 180	5 – 180
4.	ПРИРОДА И ДРУШТВО	2 – 72	2 – 72
5.	ЛИКОВНА КУЛТУРА	2 – 72	2 – 72
6.	МУЗИЧКА КУЛТУРА	1 - 36	1 – 36
7.	ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ	3 - 108	3 – 108
	УКУПНО	20 часова ГОД. 720	20 часова ГОД. 720

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ :

Редни број	ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ	ТРЕЋИ РАЗРЕД недељно - годишње	ЧЕТВРТИ РАЗРЕД недељно – годишње
1.	ВЕРСКА НАСТАВА	1- 36	1- 36
2.	ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ	1- 36	1- 36
3.	РУКА У ТЕСТУ – ОТКРИВАЊЕ СВЕТА	1- 36	
5	ЧУВАРИ ПРИРОДЕ	1- 36	1- 36

2.2 НАСТАВНИ ПЛАН ОСНОВНОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС

НАСТАВНИ ПЛАН ЗА 5. И 6. РАЗРЕД

Наставни план за пети и шести разред основног образовања и васпитања, за пети разред основног образовања и васпитања, примењиваће се почев од школске 2017/18. године, а **за шести разред основног образовања и васпитања, примењиваће се почев од школске 2018/19. године.**

Ред. број	А. **ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ**	**ПЕТИ РАЗРЕД**			**ШЕСТИ РАЗРЕД**		
		нед.	год.	блок настава	нед.	год.	блок настава
1.	Српски језик _____језик[1]	5	180		4	144	
2.	Српски језик као нематерњи[2]	3	108		3	108	
3.	Страни језик	2	72		2	72	
4.	Ликовна култура	2	72		1	36	
5.	Музичка култура	2	72		1	36	
6.	Историја	1	36		2	72	
7.	Географија	1	36		2	72	
8.	Физика				2	72	
9.	Математика	4	144		4	144	
10.	Биологија	2	72		2	72	
11.	Хемија						
12.	Техника и технологија	2	72		2	72	
13.	Информатика и рачунарство	1	36		1	36	
14.	Физичко и здравствено васпитање	2	72		2	72	
УКУПНО: А		24-27*	864-972*		25-28*	900-1008*	
Ред. број	Б. **ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ**						
1	Верска настава/ Грађанско васпитање[3]	1	36		1	36	
2.	Други страни језик[4]	2	72		2	72	
3.	Матерњи језик/говор са елементима националне културе [5]	2	72		2	72	
УКУПНО: Б		3-5*	108-180*		3-5*	108-180*	
УКУПНО: А + Б		27-30*	972-1080*		28-31*	1008-1116*	

_____

[1] Назив језика националне мањине у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

[2] Реализује се у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

* Број часова за ученике припаднике националних мањина

[3] Ученик бира један од понуђених наставних предмета.

[4] Ученик бира страни језик са листе страних језика коју нуди школа у складу са својим кадровским могућностима и изучава га до краја другог циклуса

[5] Ученик може да изабере овај предмет, али није у обавези.

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети

Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД	
		нед.	**год.**	**нед.**	**год.**
1.	Редовна настава	27-30*	972-1080*	28-31*	1008-1116*
2.	Допунска настава	1	36	1	36
3.	Додатни рад	1	36	1	36

Ред. број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД	
		нед.	**год.**	**нед.**	**год.**
1.	**Обавезне ваннаставне активности**				
	Час одељењског старешине	1	36	1	36
	Физичке активности	1,5	54	1,5	54
	Хор/Оркестар*	1-2	36-72	1-2	36-72
2.	**Слободне активности**				
	Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности	1-2	36-72	1-2	36-72
	Екскурзија	До 2 дана годишње		До 2 дана годишње	

* Обавезан је за све ученике који су се определили за певање у хору, а прошли су проверу музичких способности.

НАСТАВНИ ПЛАН ЗА 7. РАЗРЕД

Наставни план за пети и шести разред основног образовања и васпитања, за пети разред основног образовања и васпитања, примењиваће се почев од школске 2017/18. године, а за шести разред основног образовања и васпитања, примењиваће се почев од школске 2018/19. године.

Редни Број	**Обавезни наставни предмет**	**Седми разред** Недељно - годишње
1.	Српски језик	4 - 144
2.	Страни језик	2 - 72
3.	Ликовна култура	1 - 36
4.	Музичка култура	1 - 36
5.	Историја	2 - 72
6.	Географија	2 - 72
7.	Физика	2 - 72
8.	Математика	4 - 144
9.	Биологија	2 - 72
10.	Хемија	2 - 72
11.	Техника и технологија	2 - 72
11.	Информатика и рачунарство	1-36
12.	**Физичко васпитање**	3 - 108
	УКУПНО	26 часова год. 936

Б. ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ:

Редни број	ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ	СЕДМИ РАЗРЕД недељно - годишње
1.	ВЕРСКА НАСТАВА	1- 36
2.	ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ	1- 36
3.	НЕМАЧКИ ЈЕЗИК	2 - 72
4.	МАТЕРЊИ ЈЕЗИК СА ЕЛ. НАЦ. КУЛТУРЕ МАЂАРСКИ	2 – 72
5.	МАТЕРЊИ ЈЕЗИК СА ЕЛ. НАЦ. КУЛТУРЕ РУМУНСКИ	2 – 72

В. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ:

Редни број	Слободне активности	СЕДМИ РАЗРЕД недељно - годишње
1.	СВАКОДНЕВНИ ЖИВОТ У ПРОШЛОСТИ -	72
2.	ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ, ВАЈАЊЕ -	72
3.	ХОР И ОРКЕСТАР	72

ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА
КОЈИМ СЕ ОСТВАРУЈУ ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Редни број	ОБЛИК О – В. РАДА	7. РАЗРЕД НЕД/ГОД.
1.	РЕДОВНА НАСТАВА	31/1116
2.	СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ	1/36
3.	ДОПУНСКА НАСТАВА	1/36
4.	ДОДАТНА НАСТАВА	1/36

Редни број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ О – В. РАДА	7. РАЗРЕД НЕД/ГОД.
1.	ОБАВЕЗНЕ ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ	
	Час одељенског старешине	1/36
2.	ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ (друштвене, уметничке, хуманитарнр, културне...)	
	Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности	1-2 36-72
	Екскурзија	2 дана

НАСТАВНИ ПЛАН ЗА 8. РАЗРЕД

Редни Број	**Обавезни наставни предмет**	**Осми Разред** Недељно - годишње
1.	Српски језик	4 – 136
2.	Страни језик	2 – 68
3.	Ликовна култура	1 – 34
4.	Музичка култура	1 – 34
5.	Историја	2 – 68
6.	Географија	2 – 68
7.	Физика	2 – 68
8.	Математика	4 – 136
9.	Биологија	2 – 68
10.	Хемија	2 – 68
11.	Техничко и инф. Образовање	2 – 68
12.	**Физичко васпитање**	3 – 102
	УКУПНО	25 часова год. 884

Б. ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ:

Редни број	ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ	ОСМИ РАЗРЕД недељно – годишње
1.	ВЕРСКА НАСТАВА	1- 34
2.	ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ	1- 34
3.	НЕМАЧКИ ЈЕЗИК	2 - 68
4.	МАТЕРЊИ ЈЕЗИК СА ЕЛ. НАЦ. КУЛТУРЕ МАЂАРСКИ	
5.	МАТЕРЊИ ЈЕЗИК СА ЕЛ. НАЦ. КУЛТУРЕ РУМУНСКИ	

В. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ:

Редни број	ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ - 1- 36 - 34	ОСМИ РАЗРЕД недељно – годишње
1.	СВАКОДНЕВНИ ЖИВОТ У ПРОШЛОСТИ -	34
2.	ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ, ВАЈАЊЕ -	34
3.	ХОР И ОРКЕСТАР	34
4.	ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО	34

ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА
КОЈИМ СЕ ОСТВАРУЈУ ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Редни број	ОБЛИК О – В. РАДА	8. РАЗРЕД НЕД/ГОД.
1.	РЕДОВНА НАСТАВА	31/1054
2.	СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ	1/34
3.	ДОПУНСКА НАСТАВА	1/34
4.	ДОДАТНА НАСТАВА	1/34

Редни број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ О – В. РАДА	8. РАЗРЕД НЕД/ГОД.
1.	ОБАВЕЗНЕ ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ	
	Час одељенског старешине	1/34
2.	ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ (друштвене, уметничке, хуманитарнр, културне...)	
	Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности	1-2 34-68
	Екскурзија	2 - 3 дана

3 НАСТАВНИ ПРОГРАМ ОБАВЕЗНИХ И ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА

1. РАЗРЕД

Наставни план и програми обавезних и изборних предмета за 1. разред, са начинима и поступцима за њихово остваривање, објављени су у:

Правилник о наставном плану и програму за први и други разред основног образовања и васпитања. (''Службени гласник РС – Просветни гласник'' , бр. 10/2004, 20/2004, 1/2005, 3/2006 и 15/2006 – др.правилник),

Правилник о наставном плану за први, други, трећи и четврти разред и наставном програму за трећи разред основног образовања и васпитања (''Службени гласник РС – Просветни гласник'' , бр. 1/2005, и 15/2006 – др.правилник),

.

Правилник о допуни правилника о наставном плану и програму за први и други разред основног образовања и васпитања(''Службени гласник РС – Просветни гласник'' , бр. 3/2006)

.

Правилник о наставном плану и програму предмета грађанско васпитање – сазнање о себи и другима за први разред основне школе (''Службени гласник РС – Просветни гласник'' , бр. 5/2001, и ''Сл. Гласник РС'', бр. 93/2004 – др.правилник)

Правилник о наставном плану и програму предмета верска настава за први разред основне школе (''Службени гласник РС – Просветни гласник'' , бр.5/2001)

Правилник о изменама и допунама правилника о наставном плану и програму за први и други разред основног образовања и васпитања (''Службени гласник РС – Просветни гласник'' , бр.2/2010)

Правилник о изменама и допунама правилника о наставном плану и програму за први и други разред основног образовања и васпитања (''Службени гласник РС – Просветни гласник'' , бр.7/2010)

Правилник о изменама и допунама Правилника о наставном плану за први, други, трећи и четврти разред основног образовања и васпитања и наставном програму за трећи разред основног образовања и васпитања (''Службени гласник РС – Просветни гласник'' , бр.7/2010)

Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 0/2017, 12/2018, 15/2018, 18/2018 и 1/2019)

Правилник о наставном плану за 1 и 2 разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр 10/2004, 20/2004, 1/2005, 3/2006, 15/2006, 2/2008, 2/2010, 7/2010, 3/2011 - др. правилник, 7/2011 - др. правилници, 1/2013, 4/2013, 14/2013, 5/2014, 11/2014, 11/2016, 6/2017 и 12/2018)

ПРАВИЛНИК О НАСТАВНОМ ПЛАНУ ЗА 1, 2 ,3 и 4 РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И васпитања и наставном програму за 3 разред ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", брСл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 1/2005, 15/2006, 2/2008, 2/2010, 7/2010, 3/2011 - др. правилник, 7/2011 - др. правилник, 1/2013, 11/2014, 11/2016 и 12/2018)

2. РАЗРЕД

Наставни план и програми обавезних и изборних предмета за 2. разред, са начинима и поступцима за њихово остваривање, објављени су у:

Правилник о наставном плану и програму за први и други разред основног образовања и васпитања. (''Службени гласник РС – Просветни гласник'' , бр. 10/2004, 20/2004, 1/2005, 3/2006 и 15/2006 – др.правилник),

Правилник о наставном плану за први, други, трећи и четврти разред и наставном програму за трећи разред основног образовања и васпитања (''Службени гласник РС – Просветни гласник'' , бр. 1/2005, и 15/2006 – др.правилник)

Правилник о допуни правилника о наставном плану и програму за први и други разред основног образовања и васпитања(''Службени гласник РС – Просветни гласник'' , бр. 3/2006)

Правилник о наставном плану и програму предмета грађанско васпитање – сазнање о себи и другима за други разред основне школе (''Службени гласник РС – Просветни гласник'' , бр. 8/2003)

Правилник о изменама и допунама правилника о наставном плану и програму за први и други разред основног образовања и васпитања (''Службени гласник РС – Просветни гласник'' , бр.2/2010)

Правилник о изменама и допунама правилника о наставном плану и програму за први и други разред основног образовања и васпитања (''Службени гласник РС – Просветни гласник'' , бр.7/2010)

Правилник о изменама и допунама Правилника о наставном плану за први, други, трећи и четврти разред основног образовања и васпитања и наставном програму за трећи разред основног образовања и васпитања (''Службени гласник РС – Просветни гласник'' , бр.7/2010)

Правилник о наставном плану за 1 и 2 разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр 10/2004, 20/2004, 1/2005, 3/2006, 15/2006, 2/2008, 2/2010, 7/2010, 3/2011 - др. правилник, 7/2011 - др. правилници, 1/2013, 4/2013, 14/2013, 5/2014, 11/2014, 11/2016, 6/2017 и 12/2018)

Правилник о наставном плану за 1, 2 ,3 и 4 разред основног образовања и васпитања и наставном програму за 3 разред ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", брСл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 1/2005, 15/2006, 2/2008, 2/2010, 7/2010, 3/2011 - др. правилник, 7/2011 - др. правилник, 1/2013, 11/2014, 11/2016 и 12/2018)

3. РАЗРЕД

Наставни план и програми обавезних и изборних предмета за 3. разред, са начинима и поступцима за њихово остваривање, објављени су у:

Правилник о наставном плану за први, други, трећи и четврти разред и наставном програму за трећи разред основног образовања и васпитања (''Службени гласник РС – Просветни гласник'' , бр. 1/2005, и 15/2006 – др.правилник),

.

Правилник о наставном плану и програму предмета грађанско васпитање – сазнање о себи и другима за трећи разред основне школе (''Службени гласник РС – Просветни гласник'' , бр.10/2003)

Правилник о наставном плану и програму предмета грађанско васпитање – сазнање о себи и другима за трећи разред основне школе (''Службени гласник РС – Просветни гласник'' , бр.20/2004)

Правилник о наставном плану и програму предмета верска настава за трећи разред основне школе (''Службени гласник РС – Просветни гласник'' , бр.23/2004)

Правилник о изменама и допунама Правилника о наставном плану за први, други, трећи и четврти разред основног образовања и васпитања и наставном програму за трећи разред основног образовања и васпитања (''Службени гласник РС – Просветни гласник'' , бр.7/2010)

Правилник о наставном плану за 1, 2 ,3 и 4 разред основног образовања и васпитања и наставном програму за 3 разред ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", брСл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 1/2005, 15/2006, 2/2008, 2/2010, 7/2010, 3/2011 - др. правилник, 7/2011 - др. правилник, 1/2013, 11/2014, 11/2016 и 12/2018)

Правилник о програму наставе учења за 3 разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 5/2019)

4. РАЗРЕД

Наставни план и програми обавезних и изборних предмета за 4. разред, са начинима и поступцима за њихово остваривање, објављени су у:

Правилник о наставном плану за први, други, трећи и четврти разред и наставном програму за трећи разред основног образовања и васпитања (''Службени гласник РС – Просветни гласник'' , бр. 1/2005, и 15/2006 – др.правилник),
Правилник о наставном програму за четврти разред основног образовања и васпитања (''Службени гласник РС – Просветни гласник'' , бр. 3/2006, и 15/2006 – др.правилник)

Правилник о наставном плану и програму предмета грађанско васпитање – сазнање о себи и другима за четврти разред основне школе (''Службени гласник РС – Просветни гласник'' , бр. 2/2005)

Правилник о наставном плану и програму предмета грађанско васпитање – сазнање о себи и другима за четврти разред основне школе (''Службени гласник РС – Просветни гласник'' , бр. 15/2005)

Правилник о наставном плану и програму предмета верска настава за четврти разред основне школе (''Службени гласник РС – Просветни гласник'' , бр.23/2004)

Правилник о наставном плану и програму предмета верска настава за четврти разред основне школе (''Службени гласник РС – Просветни гласник'' , бр.9/2005)

Правилник о изменама и допунама Правилника о наставном плану за први, други, трећи и четврти разред основног образовања и васпитања и наставном програму за трећи разред основног образовања и васпитања (''Службени гласник РС – Просветни гласник'' , бр.7/2010)

Правилник о наставном плану за 4 разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 1/2005, 15/2006, 2/2008, 2/2010, 7/2010, 3/2011 - др. правилник, 7/2011 - др. правилник, 1/2013, 11/2014, 11/2016 и 12/2018)

5. РАЗРЕД

Наставни план и програми обавезних и изборних предмета за 5. разред, са начинима и поступцима за њихово остваривање, објављени су у:

Правилник о наставном плану за други циклус основног образовања и васпитања и наставном програму за пети разред основног образовања и васпитања (''Сл. гласникРС Просветни гласник'', бр. 6/2007)

Правилник о изменама и допунама правилника о наставном плану за други циклус основног образовања и васпитања и наставног програма за пети разред основног образовања и васпитања (''Сл.гласник РС – Просветни гласник '', бр. 2/2010.)

Правилник о наставном плану за други циклус основног образовања и васпитања и наставном програму за пети разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 6/2007, 2/2010, 7/2010 - др. правилник, 3/2011 - др. правилник, 1/2013, 4/2013, 11/2016 и 6/2017)

Правилник о наставном плану за други циклус основног образовања и васпитања и наставном програму за пети разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 6/2007, 2/2010, 7/2010 - др. правилник, 3/2011 - др. правилник, 1/2013, 4/2013, 11/2016, 6/2017, 8/2017, 9/2017 и 12/2018)

Правилник о плану наставе и учења за 5 и 6 разред основног образовања и васпитања и програму наставе учења за 5 и 6 разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 15/2018, 18/2018 и 3/2019)

Правилник о плану наставе и учења за 7 и 8 разред основног образовања и васпитања и програму наставе учења за 5 и 6 разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 18/2018)

6. РАЗРЕД

Наставни план и програми обавезних и изборних предмета за 6. разред, са начинима и поступцима за њихово остваривање, објављени су у:

Правилник о наставном програму за шести разред основног васпитања и образовања (''Сл.гласник РС – Просветни гласник '', бр. 5/2008.)

Правилник о плану наставе и учења за 5 и 6 разред основног образовања и васпитања и програму наставе учења за 5 и 6 разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 15/2018, 18/2018 и 3/2019)

Правилник о наставном плану за 6 разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 5/2008, 3/2011 - др. правилник, 1/2013, 5/2014, 11/2016, 3/2018 и 12/2018)

Правилник о плану наставе и учења за 7 и 8 разред основног образовања и васпитања и програму наставе учења за 5 и 6 разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 18/2018)

7. РАЗРЕД

Наставни план и програми обавезних и изборних предмета за 7. разред, са начинима и поступцима за њихово остваривање, објављени су у:

Правилник о наставном програму за седми разред основног образовања и васпитања ("Сл.гласник РС – Просветни гласник ", бр. 6/2009.)

Правилник о наставном плану за 7 разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 6/2009, 3/2011 - др. правилник, 8/2013, 11/2016, 12/2018 и 3/2019)

Правилник о програму наставе учења за7 разред основног образовања и васпитања "Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 5/2019)

Правилник о плану наставе и учења за 7 и 8 разред основног образовања и васпитања и програму наставе ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 18/2018)

8. РАЗРЕД

Наставни план и програми обавезних и изборних предмета за 8. разред, са начинима и поступцима за њихово остваривање, објављени су у:

Правилник о наставном програму за осми разред основног образовања и васпитања ("Сл.гласник РС – Просветни гласник ", бр. 2/2010.)

Правилник о наставном плану за 8 разред основног образовања и васпитања "Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 2/2010, 3/2011 - др. правилник, 8/2013, 5/2014, 11/2016, 7/2017 и 12/2018)

Правилник о плану наставе и учења за 7 и 8 разред основног образовања и васпитања и програму наставе учења за 5 и 6 разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 18/2018)

4 ПРОГРАМ ДОДАТНЕ И ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ

Допунска настава у првом и другом циклусу основног васпитања и образовања биће реализована са по једним часом недељног фонда, тј. 36 часова на годишњем нивоу по одељењу. Сарджаји часова допунске наставе биће одређени по тренутним потребама ученика појединих одељења, а за предмете: математика, српски језик, енглески језик и свет око нас, тј. природа и друштво у нижим разредима, односно за предмете математика, српски језик, енглески језик, немачки језик, историја, географија, биологија и хемија у вишим разредима.

Биће организован и реализован и додатни рад са по једним часом недељно, тј. 36 часова на годишњем нивоу из предмета математика, српски језик, енглески језик, ликовна култура, техничко и информатичко образовање, историја, географија, биологија и хемија у вишим разредима, односно из предмета математика, српски језик, енглески језик и природа и друштво у нижим разредима. У току зимског распуста биће организована и реализована допунска настава у складу са потребама ученика, а посебна пажња биће посвећена ученицима који раде по измењеном образовном плану.

5 ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

Месец	Садржај рада	Реализатори
септембар	Добродошлица ученицима првог разреда	учитељице и ученици бивших четвртака
октобар	Активности у оквиру Дечје недеље (изложба школске библиотеке, цртање по асфалту, посета позоришту – млађи разреди, недеља спорта, пријем првака у Дечји савез....)	наставници и ученици
новембар	Школа ученицима посета позоришту старији разреди	наставници и ученици
децембар	Новогодишња представа уз доделу пакетића Новогодишња пошта, израда паноа, договор о програму Светосавске приредбе	наставници и ученици
јануар	Светосавска приредба (увежбавање и реализација) Школска такмичења	наставници и ученици
фебруар	Дан заљубљених/ Сретење Господње - израда паноа, пошта, Општинска такмичења	наставници и ученици
март	Обележавање прославе 8. марта Општинска такмичења Претпремијера /премијерапозоришне представе	наставници и ученици драмска секција
април	Мој хоби Окружна такмичења	наставници и ученици
мај	Позоришна представа Ђачка екскурзија	посета позоришту наставници и ученици
јун	Матура осмака поводом завршетка основне школе Концерт виших разреда	наставници и ученици

6 ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКИХ АКТИВНОСТИ

У току школске године школа активно учествује у великом броју различитих културних и спортских манифестација које се организују на локалном нивоу.

Садржај рада	Учесници	Место рада	Време (месец)	Задужени наставник
Такмичење „ Фер плеј“	Ученици 1 – 8. р.	Спортски терени и хала	Октобар	Сви учитељи, проф. физ. васп.
Фудбал	Дечаци 5 - 8. раз.	Спортски терени и хала	Октобар	проф. физ. васп.
Фудбал	Девојчице 5 - 8. раз.	Спортски терени и хала	Октобар	проф. физ. васп
Кошарка	Дечаци 5 - 8. раз.	Спортски терени и хала	Октобар	проф. физ. васп.
Кошарка	Девојчице 5 - 8. раз.	Спортски терени и хала	Октобар	проф. физ. васп.
Одбојка	Дечаци 5 - 8. раз.	Спортски терени и хала	Октобар	проф. физ. васп.
Одбојка	Девојчице 5 - 8. раз.	Спортски терени и хала	Октобар	проф. физ. васп.
Рукомет	Дечаци 5 - 8. раз.	Спортски терени и хала	Октобар	проф. физ. васп.
Рукомет	Девојчице 5 - 8. раз.	Спортски терени и хала	Октобар	проф. физ. васп.
Крос	Ученици 1 – 8. р.	Терен ''Радничког''	Октобар	Сви учитељи, проф. физ. васп.
Зимске игре на снегу	Ученици 1 – 8. р.	Спортски терени у месту	Јануар	Сви учитељи, проф. физ. васп.
Гимнастика	Ученици 5 - 8. раз.	Школска сала	Фебруар	проф. физ. васп.
Атлетика трчање на 600 м	Ученици другог циклуса	Спортски терени и хала	Април	проф. физ. васп.
Атлетика трчање на 800 м	Ученици другог циклуса	Спортски терени и хала	Април	проф. физ. васп.
Мала олимпијада	Ученици 1 – 3. разреда	Спортски терени и хала	Мај	Учитељи, Спортски савез
Између 4 ватре	Ученици 4/ разреда	Спортски терени и хала	Мај	Учитељи, Спортски савез
Полигон спретности	Ученици другог циклуса	Спортски терени и хала	Мај	проф. физ. васп.
Крос	Ученици 1 – 8. р.	Терен ''Радничког''	Мај	Сви учитељи, проф. физ. васп.

7 ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНИХ ПОНАШАЊА

Свако насиље над ученицима се може спречити у атмосфери која:

- развија и негује културу понашања
- не толерише насиље и не ћути о њему
- развија одговорност свих
- обавезује на поступање све оне који имају сазнање о насиљу

У складу са међународним документом Конвенција о правима детета и документима које је усвојила Влада Републике Србије (Национални план акције за децу и Општи протокол за заштиту деце од злостављања и занемаривања), Министарство просвете Републике Србије је објавило Посебни протокол за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама, којим је прецизирана улога свих који су укључени у живот и рад школе.

На основу овог Протокола Школа је формирала Тим за заштиту од психичког, физичког и социјалног насиља, који је израдио овај Програм,који ће бити саставни део Годишњег програма рада школе.

Тим за заштиту ученика чине:

- Петровић Саша, директор школе,
- Момиров Иванка, стручни сарадник-педагог,
- Новокмет Братислав, наставник математике, координатор,
- Јовановић Јелена, наставник разредне наставе,
- Милошевић Александра, наставник разредне наставе,
- Бугариновић Драган, наставник физичког васпитања,
- Дивнић Јелена, наставник историје

Програм рада Тима је посебан документ којим се планира рад Тима на остварењу заштите ученика од насиља.

Програмом заштите ученика су дефинисане превентивне активности, као и кораци и процедуре у поступању у заштити ученика од насиља. Такође је дефинисано шта се сматра насиљем, као и које све врсте и облике обухвата

ПОЈАМ И ВРСТЕ НАСИЉА

Насиље се дефинише као сваки облик једанпут учињеног или поновљеног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавања здравља, развоја и достојанства ученика.

Форме у којима се јавља насиље су следеће:

Физичко насиље се односи на понашање које доводи до стварног или потенцијалног телесног повређивања детета/ученика. Примери физичког насиља су: ударање, шутирање, гурање, шамарање, чупање, дављење, бацање, гађање, напад оружјем, тровање, паљење, посипање водом, ускраћивање хране, сна и сл.

Емоционално / психолошко насиље односи се на оно понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства ученика. Односи се и на ситуације у којима се пропушта обезбеђивање прикладне и подржавајуће средине за здрав емоционални и социјални развој у складу са потенцијалима ученика. Емоционално насиље и злостављање обухвата поступке којима се врши

омаловажавање, етикетирање, игнорисање, вређање, уцењивање, називање погрдним именима, оговарање, подсмевање, исмејавање, неприхватање, изнуђивање, манипулисање, претња, застрашивање, ограничавање кретања ученика, као и други облици непријатељског понашања

Искључивање из групе и дискриминација представљају **социјално насиље**. Односи се на следеће облике понашања: одвајање ученика од других на основу различитости, довођење у позицију неравноправности и неједнакости, изолацију, недружење, игнорисање и неприхватање по било ком основу.

Сексуално насиље и злоупотреба деце/ученика подразумева њихово укључивање у ексуалну активност коју она не схватају у потпуности, за коју нису развојно дорасла (не прихватају је, нису у стању да се са њом сагласе) и која има за циљ да задовољи потребе друге особе.

Сексуалним насиљем сматра се : сексуално узнемиравање - ласцивно коментарисање, етикетирање, ширење прича; додиривање, упућивање порука, фотографисање, телефонски позиви и сл.; навођење или приморавање детета/ученика на учешће у сексуалним активностима, било да се ради о контактним (сексуални однос, сексуално додиривање и сл.) или неконтактним активностима (излагање погледу, егзибиционизам и сл.); коришћење деце/ученика за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Развој савремених комуникационих технологија доводи до појаве насиља коришћењем информационих технологија (**електронско насиље**): поруке послате електронском поштом, СМС-ом, ММС-ом, путем веб-сајта, четовањем, укључивањем у форуме и сл.

Злоупотреба деце/ученика представља све што појединци и институције чине или не чине, а што директно утиче или индиректно шкоди деци/ученицима или им смањује могућност за безбедан и здрав развој и доводи их у немоћан, неравноправан и зависан положај у односу на појединце и установу.

Занемаривање и немарно поступање представљају случајеве пропуштања установе или појединца да обезбеде услове за правилан развој детета/ученика у свим областима, што, у противном, може нарушити његово здравље, физички, ментални, духовни, морални и друштвени развој. Занемаривање представља и пропуст родитеља, усвојиоца или стараоца, да обезбеди услове за развој по питању: здравља, образовања, емоционалног развоја, исхране, смештаја и безбедних животних услова у оквиру разумно расположивих средстава породице или пружаоца неге, што изазива, или може, са великом вероватноћом, нарушити здравље детета или физички, ментални, духовни, морални и његов социјални развој. Ово обухвата и пропусте у обављању правилног надзора и заштите детета од повређивања у оноликој мери у којој је то изводљиво.

Експлоатација деце/ученика односи се на њихов рад у корист других особа и/или установе. Она обухвата и киднаповање и продају деце у сврху радне или сексуалне експлоатације. Ове активности имају за последицу нарушавање физичког или менталног здравља, образовања, као и моралног, социјалног и емоционалног развоја детета/ученика.

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА

Принципи на којима се заснива овај Програм и поступање на основу њега, односе се на:

- право на живот, опстанак и развој
- најбољи интерес детета, уз обезбеђивање поверљивости података
- спречавање дискриминације, што значи обухватање свих ученика овим Програмом
- активно учешће ученика, које се обезбеђује правовременим информисањем и давањем могућности да искажу своје мишљење

ОПШТИ ЦИЉ:

Програм заштите ученика од насиља има као општи циљ унапређивање квалитета живота ученика у школи применом мера превенције, ради стварања безбедне средине, и мера интервенције у ситуацијама када се јавља насиље, злостављање и занемаривање ученика

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ Програма у **превенцији** су следећи:

- Подстицање и развијање климе прихватања, толеранције и међусобног уважавања
- Идентификација безбедносних ризика у школи увидом у документацију, непосредно окружење евидентирањем критичних места у школи, анкетирањем ученика, наставника и родитеља
- Повећање осетљивости свих који су укључени у живот и рад школе, на препознавање насиља и злостављања
- Унапређење способности свих учесника у школском животу – наставног и ваннаставног особља, ученика, родитеља, лок.заједнице – за уочавање, препознавање и решавање проблема насиља
- Оспособљавање свих запослених и родитеља за рано препознавање знакова у понашању деце који указују на потенцијално насилно понашање
- Пружање помоћи ученицима у савладавању личних проблема и проблема у учењу
- Изграђивање и примена норми понашања, информисање о правилима и кућном реду
- Дефинисање процедура и поступака реаговања на насиље и информисање свих учесника у школском животу о томе
- Омогућавање свим ученицима који имају сазнања о могућем насилном акту да без излагања опасности врше пријављивање насиља
- Спровођење психо-социјалног програма превенције кроз обуку за ненасилну комуникацију, самоконтролу реаговања и понашања, превазилажење стреса, учење социјалних вештина
- Сарадња са родитељима путем Савета, родитељских састанака, индивидуалних и групних разговора
- Сарадња са службама ван школе које посредно и непосредно могу помоћи на превазилажењу проблема насиља у школи

Задаци у области заштите деце/ученика од насиља

ПРЕВЕНЦИЈА	**ИНТЕРВЕНЦИЈА**
упознавање са Општим и Посебним протоколом • усклађивање постојећих подзаконских аката школе • израда Програма заштите деце/ученика од насиља • дефинисање улога и одговорности у примени процедура и поступака • развијање и неговање богатства различитости и културе понашања у школи • организовање обука за ненасилну комуникацију и конструктивно решавање конфликата • организовање разговора, предавања, изложби о безбедности и заштити деце/ученика од насиља • дефинисање правила понашања последица кршења правила • развијање вештине ефикасног разговора у ситуацијама насиља • заједничко деловање свих носилаца превенције насиња у школи	• усклађена и доследна примена утврђених поступака и процедура у ситуацијама насиља • сарадња са релевантним службама • континуирано евидентирање случајева насиља • праћење и вредновање врстанасиља путем истраживања, запажања и провере • подршка деци која трпе насиље • рад са децом која врше насиље • оснаживање деце која су посматрачи насиља за конструктивно реаговање • саветодавни рад са родитељима

Програм заштите деце/ученика од насиља, злостављања и занемаривања

	Активности	Динамика	Носиоци послова и одговорни за реализацију активности
ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ	Израда Програма заштите деце/ ученика од насиља	Септембар	Тим за заштиту деце/ ученика од насиља
	Упознавање са правилима понашања у школи (ученици и родитељи првог разреда)	Септембар, октобар	Учитељи првог разреда
	Подсећање на правила понашања у школи	Септембар	Учитељи, одељењске старешине, директор
	Заједничко доношење правила понашања у ОЗ	Септембар, октобар	Учитељи, одељењске старешине,одељењске заједнице
	Разговори са ученицима о значају фер такмичења и навијања у спорту	Септембар	Учитељи, наставници физичког васпитања
	Активности у оквиру Дечје недеље посвећене развијању другарства, пријатељства, фер такмичења и навијања у спортским активностима	прва недеља октобра	Запослени у школи, ученици, родитељи Одговорни: учитељи и одељењске старешине
	Анкетирање ученика о насиљу	октобар	педагог
	Организовање превентивних активности које доприносе безбедности у школској заједници	Током године	Тим за заштиту деце од насиља, Ученички парламент
	Усвајање знања и практичних вештина за заштиту од насиља (ОЗ, индивидуално)	Током године	Учитељи, одељењске старешине, педагог
	Подстицање позитивних облика понашања кроз оснаживање ученика за прихва тање различитости, толеранцију...	Током године	Учитељи, одељењске старешине, педагог, Ученички парламент
	Прикупљање података о просоцијалном понашању, мирном решавању сукоба	Током године	Учитељи, одељењске старешине, педагог, Ученички парламент
	Додела похвалница за позитивно понашање	мај	Ученички парламент, директор
	Редовно вођење књиге дежурства	током године	Дежурни учитељи и наставници
	Спортска такмичења	током године	Учитељи, наставници физичког васпитања, одељењске старешине
	Стручно усавршавање васпитног кадра за управљање понашањем у школи, ненасилну комуникацију, констуктивно решавање сукоба	током године	Индивидуално усавршавање образовно - васпитног кадра
	Одабир тема из области превенције вршњачког насиља за ЧОС - ове	септембар	Учитељи,одељењске старешине, педагог
	Волонтирање ученика старијих разреда у млађим разредима	Друго полугодиште	Наставник грађанског васпитања, учитељ
	Анализа педагошких ситуација из праксе – хоризонтална размена искустава	На крају првог и трећег квартала	Учитељи, одељењске старешине, предметни наставници, педагог

	Активности	Динамика	Носиоци послова и одговорни за реализацију активности
И Н Т Е Р В Е Н Т Н Е А К Т И В Н О С Т И	Подсећање наставног особља о Примени процедура и поступака у ситуацијама насиља	Септембар, октобар	Тим за заштиту деце/ ученика од насиља
	Примењивање мера интервенције у случајевима насиља у складу са Протоколом о заштити деце од насиља, злостављања и занемаривања у образовно - васпитним установама Обезбеђивање школског простора	током године	им за заштиту деце/ ученика од насиља, учитељи, одељењске старешине, дежурни наставници, директор
	Уједначавање евиденције на нивоу школе која се води о насиљу у школи	Октобар	Тим за заштиту деце/ ученика од насиља, наставници који су прошли обуку
	Континуирано евидентирање случајева насиља	током године	Тим за заштиту деце/ ученика од насиља, наставници који су открили насиље
	Подршка деци која трпе насиље	током године	Учитељи, одељењске старешине, педагог
	Рад са децом која врше насиље	током године	Учитељи, одељењске старешине, педагог, стручњаци ван школе
	Праћење врста насиља путем испитивањаи запажања	током године	Педагог (испитивање), учитељи, одељењске старешине, запослени у школи
	Испитивање ученика старијих разреда о вршњачком насиљу у школи (на узорку)	Друго полугодиште	Педагог (испитивање), учитељи, одељењске старешине, запослени у школи
	Испитивање наставника о стању вршњачког насиља у школи (на узорку)	Друго полугодиште	УП, Тим ЕТОС, и ПОДРШКА УЧЕНИЦИМА
	Саветодавни рад са родитељима	током године	Учитељи, одељењске старешине, педагог
	Сарадња са Центром за социјални рад, здравственим службама	током године	Тим за заштиту деце/ ученика од насиља, педагог, одељењске старешине
	Сарадња са ПУ	током године - када се појави проблем	Тим за заштиту деце/ ученика од насиља, директор, деж. настав.
	Праћење ефеката предузетих мера и вредновање Програма заштите деце/ученика од насиља	током године јун	Тим за заштиту деце/ ученика од насиља, директор

Програми превенције делинквентног понашања ученика и злоупотребе дувана и психоактивних супстанци

Ц и љ који школа треба да оствари у спречавању употребе психоактивних супстанци, појаве запуштеног, девијантног и деликвентног понашања је да код ученика, одговарајућим васпитно - образовним поступцима, развија позитиван, активан однос према здравом начину живота, формира потребу за чувањем и унапређивањем менталног и
физичког здравља, да формира свест о штетном дејству дрога на њихово ментално и физичко здравље, да утиче на младе да стичу знања и формирају негативан однос према дрогама и неприхватљивом понашању, и развијају механизме одбране који ће им помоћи да се супротставе различитим искушењима.

З а д а ц и

школе у спречавању употребе психоактивних супстанци и неприхватљивог понашања ученика су да:
се својим целокупним образовно – васпитним радом, организацијом живота и рада ученика и стварањем одговарајућих услова обезбеди нормалан развој ученика и делује превентивно против сваког девијантног понашања, укључујући и употребу дрога, што остварује сталним повезивањем учења и рада, јачањем васпитне функције школе унапређивањем сарадње са родитељима ученика и успостављањем организоване сарадње са институцијама друштвене средине;
пружа информације ученицима и даје одређена знања о психоактивним супстанцама и њиховом утицају на психичко и физичко здравље (у зависности од узраста); прати развој ученика, открива тешкоће које се јављају код појединаца и сагледава могућности превазилажења проблема;
ствара и обезбеђује услове да млади организовано користе слободно време у ваннаставним активностима;
ствара услове и брине о афирмисању личних и друштвених вредности преко заједничких активности младих које организују Дечји савез, Подмладак Црвеног крста, одељењске заједнице ученика и друге културне и спортске организације;
прати проблеме који могу довести до појаве наркоманије, образовно – васпитног запуштеног, девијантног и деликвентног понашања ученика, и проналази методе и облике у борби против ових појава;
обезбеди информисање родитеља, просветних, здравствених и социјалних институција, а и органа МУП - а о кретању појава, и да ради на сталном стручном оспособљавању просветних радника на спречавању употребе дрога и појаве неприхватљивог понашања ученика.
За спречавање појаве деликвентног понашања и наркоманије, значајне су следеће програмске мере:

1. Унапређивање програма и реализација васпитног рада Школе

2. Побољшање програмске сарадње са родитељима

3. Успостављање организоване сарадње са институцијама друштвене средине

Превенција делинквентног понашања ученика

Начин и врста реализације	Носиоци	Време
Стварање услова за организовано и садржајно провођења слободног времена кроз рад у слободним активностима	Руководиоци слободних активности	Током године
Недеља посвећена спортским такмичењима у школи	Наставници физичког васпитања, учитељи	Једном у сваком полугодишту
Развијање система вредности кроз садржаје редовне наставе	Учитељи, наставници	Током године
Омогућавање ученицима да свако доживи успех и да напредује у наставним и ваннаставним активностима	Учитељи, наставници	Током године
Рад у ученичким организацијама и учешће у њиховим акцијама	Ученичке организације	Током године
Укључивање у волонтирање у одељењима од 5. до 8. разреда	Наставник грађанског васпитања, УП	Током године
Психолошке и едукативне радионице којима се развијају социјалне вештине	Водитељи радионица	Током године
Оспособљавање наставника да помажу ученицима у развијању самопоуздања и социјалних облика понашања	Педагог	Фебруар
Предавања која се односе на злоупотребу ПАС и злоупотребу деце	Предавачи	Предавачи
Обрада тема на ЧОС - овима које се односе на ризична понашања и превенцију делинквентног понашања	Одељењске старешине	Током године
Праћење ученика који имају проблема у понашању	Одељењске старешине, педагог	Током године
Васпитни, појачан васпитни и интервентни рад са ученицима	Одељењске старешине,ОЗ, педагог, родитељи, директор	Током године
Индивидуална сарадња са родитељима, укључивање родитеља у помоћ ученику	Одељењске старешине, педагог	Током године
Сарадња са Центром за социјални рад, Домом здравља, другим школама...	Директор, педагог, одељењске старешине	Током године

Превенција злоупотребе дувана и психоактивних супстанци (ПАС)

Циљ и задаци:
Операционализација система мера у превенцији пушења, наркоманије и других ПАС чија ће примена допринети здравом формирању личности ученика;
Обезбеђивање стицања знања о формирању ставова, вредности и понашања која карактеришу здраву личност, способну за избор пожељних стилова живота;
Усвајање знања и облика понашања предвиђених законима и правилима који се односе на забрану коришћења дувана и ПАС - а;
Формирање механизма одбрамбеног понашања.

Садржаји:

- Развијање здравог стила живота: исхрана, потребе организма, појам здраве хране, лекови, ПАС, дрога и СИДА;

- важност поштовања закона, прописа и правила понашања, одговорно понашање, шта су вредности, штетност коришћења дувана, алкохола и

коришћења дрога;

- препознавање притисака, утицаја вршњака потребе за прихватањем, предности одолевања, анализа рекламе, итд.

Начин и врста реализације	Носиоци	Време
Психолошке и едукативне радионице Едукативне здравствене радионице и предавања о штетности пушења, злоупотребе алкохола и др. ПАС	Водитељи радионица	Током године
Обрада тема на ЧОС - овима које се односе на здравствену превенцију пушења, превенцију злоупотребе алкохола и других ПАС	Одељењске старешине, педагог	Током године
Предавање о злоупотреби психоактивних супстанци	Стручњаци	Друго полугодиште
Активности ОЗ у вези са превенцијом здравља и злоупотребе дувана, алкохола и осталих ПАС (опремање паноа у одељењу, прикупљање информација из ових области и њихово презентовање у одељењу	Одељењске старешине, чланови ОЗ	Током године
Приказивање видео касета: Сида, Наркоманија, Човек и алкохол и разговори о гледаном материјалу	Одељењске стареш. 7 – 8. разреда, педагог	Током године
У оквиру наставе: првенствено биологије и хемије, матерњег језика; у осталим предметима, јачањем позитивних карактеристика личности	Наставник биологије и хемије, учитељи, наставници	Током године по плану
Акцијом УП о штетности пушења, о алкохолизму и злоупотреби ПАС	УП	март
Сарадња са здравственим стручњацима, стручњацима МУП - а, Центром за социјални рад	Директор, педагог	Током године
У оквиру родитељских састанака темама из ове области, дељењем брошура и материјала Шта сваки родитељ треба да зна о дроги; Како препознати дете које је под утицајен ПАС - а и како реаговати	Одељењске старешине,	септембар Током године по плану

ПРОЦЕДУРА У ИНТЕРВЕНЦИЈИ

Ближе објашњење процедуре интервенције према редоследу поступака приликом појаве насиља у школи, из угла улога и одговорности:

Процедуре у интервенцији су различите с обзиром на три ситуације – да ли се насиље јавља међу децом, од стране одраслог у школи или од стране одраслог ван школе.

Кораци у интервенцији су обавезујући.

Сазнање о насиљу или откривање насиља одвија се непосредним увидом да је насиље у току или посредно, препознавањем спољашњих знакова или поверавањем самог детета или треће особе.

Прва реакција треба да буде заустављање насиља и обавештавање о томе надлежне особе: дежурног наставника, чланове Тима, директора или одељ.старешину, педагога, а који ће даље проценити да ли треба позвати МУП, Центар за социјални рад или здравствену службу.

Смиривање ситуације подразумева удаљавање ученика из ситуације и смањење напетости кроз разговор са актерима. Тај разговор треба да буде умирујући, без спомињања могућих последица и застрашивања.

Прикупљање информација значи разговор са актерима и другим учесницима у догађају уз вођење записника. Разговор треба да води неко од чланова тима, педагог или одељенски старешина. (Напомена: У образовно-васпитном систему нема места за истрагу или доказивање злостављања, о постојању сумње се обавештавају надлежне службе.) Посебна пажња треба да буде обраћена на жртву насиља тако што ће јој се омогућити да се осећа безбедно и да нема страх од освете ученика којима ће бити изречене мере.

Након тог разговора обављају се консултације у оквиру установе – са колегом, са Тимом за заштиту, са педагогом, директором, дежурним наставником, при чему се анализирају чињенице, процењује ниво ризика и прави план заштите, водећи рачуна о принципу поверљивости и најбољем интересу ученика. Уколико је потребно, обављају се консултације са службама ван установе (Центар за социјални рад, здравствена служба). На основу консултација треба донети одлуку о начину реаговања и праћења и одредити улоге, задатке и одговорности у самом поступању.

Након консултација и заузимања става школе о догађају, предузимају се акције: позивају се родитељи и информишу о догађају, спроведеним консултацијама, закључцима и предложеним мерама (предочава се законска регулатива, мере заштите ученика, мере даљег васпитног деловања); уколико је потребно, обавештава се МУП, Центар за социјални рад (рок три дана од дана када се насиље десило). Подношење пријаве тим службама треба да буде у усменој и писаној форми, након што је са родитељима обављен разговор (осим ако се нису одазвали позиву или је у најбољем интересу дечије безбедности да родитељи не буду укључени)

Праћење ефеката предузетих мера врши Тим, водећи рачуна о интеграцији свих актера у заједницу и успостављању односа сарадње и толеранције.

ЕВИДЕНЦИЈА И ДОКУМЕНТАЦИЈА

Запослени у школи – одељенски старешина, директор и педагог, у обавези су да воде евиденцију о појавама насиља. Документацију о случајевима насиља достављају Тиму за заштиту ученика од насиља, који ту документацију чува и периодично анализира учесталост, појавне облике и последице насилних понашања, како би се пратило стање безбедности у школи.

Евалуација Програма вршоће се прегледом евиденције, документације и резултата истраживања два пута годишње (на крају првог полугодишта и на крају школске године).

8 ПРОГРАМ СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА

За ученике од I - IV разреда слободне активности се организују тако да ће се ученици опробавати у разноврсним садржајима и активностима и стицати прва искуства о добровољном организовању и избору СА. За ученике од V - VIII разреда организоваћемо сталне облике слободних активности - секције, уз поштовање избора ученика.

У оквиру СА за ученике од I- IV организоваће се следеће активности:

Септембар	Свечани пријем ђака првака	Други,трећи,четврти разред Игра,рецитовање,драматизација,хор
Октобар	Обележавање Дечје недеље	Сви ученици од I- IV Спорт,игра,ликовни радови
Новембар	Обележавање Дана толеранције Одлазак у позориште	Сви ученици од I- IV ликовни радови већина ученика од I- IV
Децембар	Обележавање краја полугодишта и Нове године	Сви ученици од I- IV Игра,рецитовање,хор,драматизација
Јануар	Обележавање Светог Саве,	Већина ученика од I- IV Рецитовање, драматизација,хор
Март	Обележавање Осмог марта и	Сви ученици од I- IV Игра,рецитовање,хор
Април	Обележавање Ускрса	Сви ученици од I- IV Лиоковни радови
Мај	Обележавање Дана школе	Сви ученици од I- IV Спорт,ликовни радови
јун	Обележавање краја школске године	Сви ученици од I- IV Игра,драматизација,хор,рецитовање

Предметна настава остварује спортксе активности кроз рад секција.

Секција
Литерарна секција
Рецитаторска секција
Драмска секција
Филолошка
Новинарска - информативна
Секција за енглески језик
Секција за немачки језик
Ликовна
Хор – оркестар
Млади историчари
Библиотечка секција
Млади географи
Млади физичари
Математичка секција
Биолошко – еколошка секција
Хемијска
Саобраћајна секција
Фудбал м - ж
Кошарка м - ж
Рукомет м - ж
Одбојка м - ж
Атлетика
Гимнастика
Бадмингтон
Сони тенис
Информатика
Ђачка задруга
Естетско уређење

9 ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ

Циљ професионалне оријентације у основној школи је да усмери ученика ка средњој школи која одговара његовом успеху, способностима, инересовању, с једне, и потребама друштва, с друге стране.

Општи задаци у раду на професионалној орјентацији

1. Упознавање, праћење и подстицање развоја индивидуалних карактеристика ученика значајних за усмеравање њиховог професионалног разоја и њихово подстицање да сами свесно доприносе сопственом професионалном развоју.
2. Упознавање ученика са занимањима, системом средњег образовања и оспособљавања за самостално прикупљање података.
3. Формирање правилних ставова према раду.
4. Подстицање ученика на испитивачко, експлоративно понашање према себи и раду.
5. Оспособљавање ученика за планирање свог професионалног разоја и доношења реалних и зрелих одлука у вези са избором занимања и правцима стручног оспособљавања.
6. Успостављање сарадње са родитељима и њихово оспособљавање за пружање помоћи деци у подстицању и усмеравању њиховог професионалног разоја.
7. Успостављање сарадње са установама и институцијама које могу допринети професионалном разоју ученика.

Остваривање Програма професионалне оријентације у основној школи обавља се кроз следеће облике рада:
а) све облике наставних активности (редовна, допунска, додатна настава, слободне активности итд.)
б) посебне облике рада
- професионално информисање (предавања, видео презентације, изложбе, маркетиншки материјал итд.)
- сарадња са Гимназијама, Средњим стручним школама и другим друштвеним чиниоцима, и сл.

Циљевима образовања и васпитања предвиђено је да школа обезбеђује за све ученике, између осталог, оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота; развој кључних компетенција потребних за живот у савременом друштву, оспособљавање за рад и занимање стварањем стручних компетенција, у складу са захтевима занимања, развојем савремене науке, економије, технике и технологије.
У школској 2017/18. години, реализација програма ПО остариће се кроз пројекат **Професионална оријентација на прелазу у средњу школу,** који има за **циљ** успостављање функционалног и одрживог програма професионалне оријентације за ученике/це који завршавају основну школу. У нашој школи, ове школске године, програм пројекта биће остварен на часовима ОС и Грађанског васпитања.
Програм професионалне оријентације конципиран је на основу процесног, динамичког, петофазног модела професионалне оријентације. По овој концепцији, **основни циљ програма професионалне оријентације је подстицање развоја личности ученика/ца до промишљене, ваљане и реалне одлуке о избору школе и занимања, планирање каријере и укључивање у свет рада**.
Активности које ће се остваривати на радионицама у раду са ученицима/цама омогућавају да примерено узрасту, изграде сазнања, развију умења, способности и вредности које ће бити основа за самостално, компетентно, одговорно и ваљано одлучивање о избору школе и занимања, планирање каријере и укључивање у свет рада.

Реализација пројекта почела је обуком школског тима који чине стручни сарадник/ци и наставник/ци за примену програма ПО у трајању од три дана, а затим следи у току школске године имплементација програма ПО са ученицима 7. и 8. разреда, у складу са моделом имплементације који тим и школа изаберу.

Концепт програма ПО остварује се кроз пет модула:

самоспознаја - препознавање сопствених потенцијала, спремност за постигнућа и склоности преко одговарајућег осмишљавања наставе и учења;

информисање о занимањима и каријери - припрема расположивих информација о занимањима на структурисан начин или информација које тек треба развити, да би се омогућила информисана одлука о избору занимања;

упознавање са путевима образовања - мрежом школа - познавање путева образовања и каријере који воде ка остварењу жељеног занимања;

реални сусрети са светом рада - преко анкетирања представника занимања, стручне праксе у предузећима („обука за упознавање“) и распитивања у предузећима спровођење теста реалности за жељено занимање; реални сусрети са светом рада и опробавање у појединим занимањима ;

доношење одлуке о избору школе и занимања - самостално, промишљено и одговорно доношење одлуке о избору школе или занимања.

Професионална оријентација подразумева **укључивање и међусобно повезивање свих актера** који имају пресудну улогу и утицај на развој личности ученика и на процес доношења одлука при њиховом избору занимања и остваривању професионалног развоја: родитељи, наставници, стручни сарадници, лекари, стручњаци при Националној служби за запошљавање и други.

Носиоци активности и реализације програмских задатака профсионалне оријетације су: школски педагог, одељењске старешине и предметни наставници.

Реализација програмских задатака из области професионалне оријетације остварује се у оквиру садржаја редовне наставе и изборне наставе, а сви задаци из овог подручја биће уграђени у планове рада наставничког, одељењског и стручних већа, савета родитеља, школског одбора и ученичког парламента.

Програм рада професионалне оријентације за VII и VIII разред

Циљ и задаци	Активности	Носиоци	Сарадници	Начин реализације	Динамика	Резултати	Извори доказа
Планирање рада	Израда акционог плана	Школски тим	Водитељски пар за ПО	Одлучивање	Септ.	Израђен план ПО	Годишњи план рада школе/ Записник Тима за ПО
Упознавање родитеља са планом реализације програмаПО	Информисање родитеља	Школски тим, одељењске старешине 7. и 8. разр.	Родитељи	Састанак	Септ.	Укљученост родитеља у ПО	Записници са родитељских састанака
Трајно праћење ученика	Вођење досијеа о ученицима	Одељењске старешине, педагог	Предметни наставници	Записивање	Током године	Комплетна документација о ученику	Педагошка документација Портфолио
Обрада података хрон. праћењем	Рад са ученицима	Одељењске старешине, педагог	Ученици, родитељи	Анкетирање	Октобар мај	Самоспознаја ученика 7. и 8. разреда	Испуњени упитници документацију и портфолио
Израда темата	Рад са ученицима	Предметни наставници	Ученици	Писани састави	Октобар мај	Провера информисаности и интересовања ученика 7. и 8. азреда	Школске свеске, дневници рада
Имплементација програма ПО	Радионица са ученицима 7. и 8. разреда	Одељенске старешине Школски тим за ПО	Ученици	Радионице	Нов./ април	Обучени ученици	Списак ученика, продукт и са радионица, ортфолио уч.
Упознавање мреже средњих школа	Сарадња са СШ у Ковину	Одељенске старешине, Школски тим за ПО	Стручњаци СШ у Ковину	Излагање, презентација	2. пол.	Промоција СШ	Записници тима за ПО

Упознавање са СШ	Посета СШ	Одељенски старешина Родитељ	Струч њаци СШ у Ковину	Презент ација	2. пол.	Промоција СШ	Записни ци Тима за ПО
Информис ање ученика	ТВ емисије и интернет презента ције о занимањи ма	Одељењске старешине, педагог		Презент ација	Током године	Информис ани ученици 7. и 8.разред	Дневник рада, Записник Тима за ПО
Помоћ ученицима у избору занимања	Саветода вни рад	Педагог	ОС, предметни настав ници, родит ељи	Индивид уални разговори	Током године	Боља информис аност ученика	Педагошка докуме нтација
Упознавање са занимањима родитеља	Предава ње за ОЗ	Одељењске старешине	Родит ељи	Предавање	Током године	Боља информис аност ученика	Дневник рада
Укљученост родитеља	Присуство родитеља активнос тима уписа у СШ	Директор, одељењске старешине	Савет родит еља школе	Присуство и праћење активности	Јун	Укљученост родитеља у активности уписа у СШ	Записник Савета родитеља школе
Израда и достављ ање Извештаја	Писање Извештаја, извештав ање, слање Извештаја	Тим за ПО	Водитељски пар за ПО	Израда извештаја, Презент ација постигну ћа	Након реализ ације пројекта	Учесници су информисани о постигнући ма	Записници Известаји

Основни носиоци рада на професионалној оријентацији ученика су чланови Тима за професионалну оријентацију.

Рад на професионалној оријентацији се остварује и у осталим разредима.
Задаци професионалне оријентације се најинтензивније остварују кроз наставне предмете: матерњи језик, свет око нас, природу и друштво, техничко и информатичко образовање, географију, биологију, физику и хемију.

Значајно место у остваривању задатака професионалне оријентације имају додатни рад, слободне активности ученика као и часови одељењског старешине и рад са одељењском
заједницом ученика.

Теме из области професионалне оријентације:

Узраст од 1. до 3. разреда:
Разговор са ученицима о радним навикама организованог учења
Упознавање ученика са занимањима у непосредном окружењу
Упознавање ученика са занимањима кроз различите садржаје у оквиру наставних предмета.
Шта су по занимању моји родитељи, Игра занимања...
Посетили смо продавницу
Шта бих волео да будем кад порастем
Којих занимања има у мојој школи
Каквих занимања има у мом месту
Радно место мог тате (маме)
Квиз игра - Погоди занимање... дидактичке игре занимања

Узраст од 4. до 6. разреда:
Дневни планови рада, планирање радних обавеза и слободног времена.
Радне обавезе у школи и породици.
Култура рада (радне навике, одговорност према раду, стваралаштво – смисао стварања. Радне навике, одговорност према раду, стваралаштво.
Упознавање ученика са различитим занимањима.
Анкетирање ученика о њиховим склоностима и интересовањима за слободне активности.
Упознавање ученика са занимањима кроз различите садржаје у оквиру
наставних предмета.
Радне обавезе у школи и породици
Израда паноа занимања, Живот и рад у школи
Посетили смо дом здравља
Шта бих волео да будем, а шта не
Шта највише волим да радим у слободном времену
Друштвена подела рада

Узраст од 7. до 8. разреда:
Упитници из области професионалне оријентације

О чему треба водити рачуна при избору занимања
Да ли су моје професионалне жеље у складу са мојим способностима
Израда породичног стабла занимања
Најчешће грешке при избору занимања
Класификација занимања
Струке и занимањ
Пред избором занимања
Мрежа средњих школа у Ковину и околини
Услови уписа у средње школе
Поред наведених тема, одељенским старешинама се пружа могућност да прошире садржаје из области професионалне оријентације

Школски тим за професионалну оријентацију

10 ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

- На часовима физичког васпитања говорити о знацају редовног похађања часова за здравље ученика
- На ЧОС-у одељенске старешине да разговарају са ученицима о прикладној одећи и обући за часове физичког и одржавању хигијене тела и опреме пре и после свих часова. Такође водити разговоре о хигијени радних и санитарних просторија .
- Извршити систематске прегледе у Дому здравља
- На редовним часовима биологије , познавања природе и друштва,света око нас говорити о болестима и могућности заштите од њих и искористити погодне теме да се разговара о здравом начину исхране
- Одржати предавање за родитеље о најзначајнијим заразним болестима- сарадња са Домом здравља
- Препоручити стручну литературу ученицима и родитељима коју ће користити у едукацији заштите здравља
- Вршити редовну вакцинацију ученика
- На часовима биологије упознати уценике са загађивањем животне средине и стетним деловањем на људско здравље

Здравствено васпитање ученика обухвата стицање хигијенских знања, вештина и навика, упознавање биолошких и физиолошких функција организма. Здравствено васпитање и социјална заштита ученика подразумева и обезбеђивање добрих хигијенских и ментално

- хигијенских услова који се односе на школску средину , али и породичне услове.

Овај програм је неодвојиво по везан са Програмом превенције дели нквентног понашања ученика и злоупотребе психоактивних супстанци у школи.
Здравствено васпитање ученика мора бити заједничка брига свих запослених.
Циљеви Програма
Стицање знања, формирање ставова и понашања ученика у вези са здравим начином живота и развојем хуманизације односа међу људима
Унапређивање хигијенских и радних услова у школи и елиминисање утицаја који штетно делују на здравље
Остваривање активног односа и узајамне сарадње школе, породице и заједнице на развоју, заштити и унапређивању здравља ученика

Узраст	Програмски садржаји	Начин реализације	Носиоци послова
Млађи узраст	**1. Изграђивање самопоштовања** Сазнавање о себи, изграђивање сопственог концепта, правилно вредновање понашања, препознавање осећања	Настава, ЧОС, изборни предмети, психолошке радионице	Учитељи, педагог
Старији узраст	Свест о сличностима и разликама наших осећања, акција, изгледа; евидентирање промена у развоју, формирање културног идентитета; проналажење начина за превазилажење психолошких проблема	Настава, ЧОС, психолошке радионице, предавања	Предметни наставници, одељењске старешине, педагог
Млађи узраст	**2. Здрава исхрана** Млађи узраст Утврђивање сопствених потреба	Настава, ЧОС, разговори и предавања,	Учитељи, здравствени радници,

	за храном и њихов однос са растом и развојем; разноврсна исхрана; упознавање различитих физичких способности и фаза у развоју организма; време за јело, оброци; формирање навика у вези са правилном исхраном	организација ужине, едукативне радионице	чланови тима здравственог васпитања, стручњаци Саветовалишта за младе
Старији узраст	Испитивање фактора који утичу на навике о правилној исхрани; формирање ставова у погледу исхране; балансирање хране са енергетским потенцијалима	Настава биологије, ЧОС, предавања и разговори, организација ужине	Наставник биологије, одељењске старешине, здравствени радници, стручњаци Саветовалишта за младе
Млађи узраст	**3. Брига о телу** Стицање основних хигијенских навика: прање руку, купање, хигијена уста и зуба, хигијена одевања и хигијена становања	Настава, ЧОС, предавања, практична примена стечених знања у школи	Учитељи, лекар, чланови тима Завода за заштиту здравља
Старији узраст	Развијање личне одговорности за бригу о телу: коси, устима, носу; чистоћа тела, брига о одећи; здраве навике, непушење	Настава биологије, физичког в.,ЧОС, разговори и предавања у оквиру ОЗ	Наставник биологије, физичког васпитања, ОС, чланови тима здравственог васпитања, здравствени радници
Млађи узраст	4. **Физичка активност и здравље** Налажење задовољстава у физичким активностима: стицањем базичних способности,покретљивости; игра; значај одмора	Настава физичког васпитања, изабрани спорт, бављење спортом	Учитељи, наставници физичког васпитања, тренери спортских клубова
Старији узраст	Примењивање физичких способности у дневним активностима: развијање позитивних ставова за физичко вежбање; коришћење времена и рекреације; изборактивности, спортова и клубова за вежбу	Настава физичког васпитања, ЧОС, слободне активности, бављење спортом у клубовима	Наставник физичког васпитања, одељењске старешине, тренери спортских клубова
Млађи узраст	5. **Бити здрав** Утврђивање здравог понашања; потреба за одмором;	Настава, ЧОС, предавања, радионице	Учитељи, здравствени радници

	спавање и рекреација; начини за савладавање лаких здравствених проблема		
Старији узраст	Научити како да се спречи болест: природне одбране рганизма; спречавање инфекција; суочавање са развојним страховима и анксиозношћу	Настава биологије, ЧОС, предавања и разговори у оквиру ОЗ, приказивање видео материјала	Наставник биологије, одељењске старешине, здравствени радници
Млађи узраст	**6. Безбедно понашање** Научити основна правила о безбедности у кући, школи и заједници; безбедно кретање у саоб раћају	Настава природе и друштва, света око нас, слободне активности, разговори, предавања, практична примена знања	Учитељи, здравствени радници, наставник ТИО, саобраћајна полиција
Старији узраст	Стицање само поуздања у следећем опсегу активности: безбедност у саобраћају, безбедно понашање	Настава ТИО, ЧОС, предавања, приказивање видео материјала, саобраћајна секција	Наставник ТИО, одељењске старешине
Млађи узраст	**7. Односи са другима** Упознати се са односима у породици и односима пријатељства: правити пријатељства са другом децом; сарађивати у породици и школи; савладавати конфликте и туђа нерасположења; савладати широк дијапазон интеракција са људима различитих узраста, културе и традиције, хуманитарне акције	Настава (првенствено радом у пару и групним рад.), активности у одељењу и међу ОЗ, културне активности, психолошке радионице, учешће у хуманитарним акцијама у школи	Учитељи, руководиоци дечјих организација, комисија за културну и јавну делатност, руководиоци секција, педагог
Старији узраст	Оспособити ученике да разумеју потребе и осећања других, водећи рачуна о њима, прихватајући и поштујући различите традиције; адаптирати се на промене у социјалним односима, хуманитарне акције	Настава, ЧОС, психолошке радионице, слободне активности, активности ученичких организација, Ученичког парламента, иницирање и учешће у хуманитарним акцијама	Предметни наставници, одељењске старешине, педагог, руководиоци секција и ученичких организација

Млађи узраст	**8. Хумани односи међу половима** Оспособити ученике да: перципирају индивидуалне разлике међу половима; сарађују са супротним полом; науче да помажу другима када је то потребно	Настава природе и друштва, света око нас, активности у ОЗ, предавања	Учитељи, лекар
Старији узраст	Оспособити ученике да: правилно препознају своја осећања спознају физичке разлике међу половима; стекну позитивне ставове и позитивно вреднују супротан пол; сазнају све што их интересује о AIDC -у	Настава матерњег језика, биологије, ликовне к., ЧОС, психолошке радионице, приказивање видео материјала	Предметни наставници матерњег језика, биологије, здравствени радници саветовалишта за младе
Млађи узраст	**9. Правилно коришћење здравствених служби** Упознавање и контакти с лекаром, стоматологом, медицинском сестром и здравственим установама	Систематски прегледи, посете здравствених радника школи, разговори	Учитељи, здравствени радници
Старији узраст	Откривање да одговарајуће службе пружају здравствену помоћ појединцу, организацији, различитим социјалним групама, заједници у целини	Систематски прегледи, посете здравствених радника школи, разговори, посете здрав. установама	Одељенске старешине, здравствени радници, директор, стручњаци Саветовалишта за младе
Млађи узраст	**10. Улога за здравље заједнице** Знати како сачувати здраву околину	Настава, ЧОС, активностима из Програма еколошке заштите животне средине	Учитељи, комисија за еколошку заштиту средине и естетско уређење школе
Старији узраст	Допринети здрављу околине: чувати животну средину; открити начине социјалне интеракције са људима из заједнице	Настава, ЧОС, конкретним акцијама Ученичког парламента и еколошке секције	Наставник биологије, хемије, грађанског васпитања, ОСњске старешине, еколошка секција, Ученички пар.

За реализацију Програма задравственог васпитања у школи је формиран тим који чине: наставник биологије, руководилац ПЦК, родитељ.

11 ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Програм социјалне заштите ученика највише се базира на интензивној сарадњом са Центром за социјални рад у проналажењу могућности решавања материјалне, безбедоносне и породичне проблематике. Опсервација и идентификација ученика са одређеним социјалним проблемима у школи се одвија свакодневно.Педагог и директор школе у сарањи са одељењским старешинама покушавају да реше проблем сарадњом са родитељима (службеним позивима у школу и инфомативним разговорима), а уколико нема резултата по потреби у току школске године шаљу дописе Центру за социјални рад, ради укључивања у решавање одређеног проблема.
Ученицима који су у тешкој материјалној ситуацији, школа ће као и претходних година обезбедити неопходну помоћ у виду бесплатне ужине, као и неопходног школског прибора и уџбеника, омогућити бесплатно путовање на екскурзије,бесплатне посете позоришним и биоскоским представама и сл.
Осим наведеног, школа периодично организује хуманитарне акције прикупљања одеће и обуће за ученике тешког материјалног стања.
Основни циљеви овог програма су:
- развој безбедног окружења у коме ће бити остварено право сваког детета да буде заштићено од сваког облика насиља,
- развијање вредности пријатељства, солидарности и колегијалности.
Наведене циљеве остварићемо кроз сталне задатке:
формирање ставова о неприхватљивости свих видова насиља у школи и ван ње,као и развијање толеранције, разумевањем и прихватањем различитости и неговање ненасилних видова комуникације.

Овим програмом су обухваћене све активности које се базирају на пружању најбоље подршке ученицима из угрожених група:
- деца у хранитељским породицама
- деца са сметњама у развоју
- деца у сиромашним породицама
- деца ромске националности
- деца у нефункционалним породицама.

Наши ученици који живе у породицама које примају социјалну помоћ, као и деца из хранитељских и старатељских породица добијају бесплатну ужину и уџбенике.
Такође и ученици са сметњама у развоју , по мишљењу Комисије за процену потреба за пружањем додатне образовне, здравстевене или социјалне подршке ученику, имају права и на додатну социјалну подршку.
Акцијама Дечјег савеза и Подмлатка Црвеног крста ''Деца деци'' и ''Друг другу'' прикупиће се школски прибор и прибора за личну хигијену, одећа, обућа за ученике из сиромашних породица.

Задатак запослених у школи, на првом месту одељењских старешина, педагога и предметних наставника у области социјалне заштите ученика је:
а) да упознају породичне услове у којима дете живи, да прате како они утичу на његов развој,
б) да се обрате Центру за социјални рад у циљу пружања социјалне помоћи детету и породици,
в) да благовремено пријаве евентуално занемаривање или злостављање детета,
г) да раде на оснаживању деце да не трпе насиљеу породици, да причају о њему,
д) да информишу децу/ученике коме треба да се обрате уколико су жртве породичног насиља и
д) да прате ефекте предузетих мера

12 ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Основни циљ програма еколошке заштите животне средине је подстицање ученика на размишљање о проблему заштите и унапређивања животне средине. Несумњиво да је од великог значаја и развијање правилног односа према радној средини, подстицање ученика на уређење учионица, других просторија у школи и школског дворишта.

Основни **задаци** школе на заштити и унапређивању животне средине су следећи:

1. Развијање код ученика позитивног односа према природи и природним изворима.
2. Развијање културног односа према природним и радом створеним вредностима.
3. Стицање знања и понашања у уређењу стана, школе, насеља, завичаја, природе уопште.
4. Стварање услова за реализацију естетских, еколошких као и културних потреба у школи и социокултурној средини;
5. Развијање сензибилитета у духу етно - естетике и обичаја у сопственој средини;
6. Развијање критеријума за вредновање естетских, еколошких вредности;
7. Развијање свести код ученика о значају естетике и екологије у свакодневном животу;
8. Развијање одговорности за очување уметничког наслеђа, културне баштине, екологије и хигијене у животном амбијенту;
9. Подстицање индивидуалног деловања ученика и наставника у развоју естетске и еколошке свести

Наведени задаци заштите и унапређивања животне средине реализоваће се у процесу наставе и то у следећим предметима: природа и друштво, ликовна култура, биологија, матерњи језик и страни језик, историја, географија, физика, хемија, грађанско васпитање.
На остваривању задатака заштите и унапређивања животне средине ангажоваће се одељенске заједнице, ученичке организације и кроз слободне активности ученика.

Задаци:

Задаци на узрасту од I до III разреда

Постепено навикавање ученика да слободно време проводе у природи;
Стварање навика да отпадни материјал бацају на за то одређена места;
Формирање првих знања о различитим врстама отпадног материјала и њиховом селективном одлагању;
Развијање љубави према природи;
Усвајање појмова “екологија, еколошки” и развијање свести о неопходности
заштите и чувања животне средине;

Садржај активности

Одласци у природу, посете парку, излети;
Учешће у акцијама сакупљања секундарних сировина;
Учешће у радним акцијама и акцијама уређења унутрашњег и спољашњег
школског простора;
Заједничко планирање рада - састављање распореда рада и планирање животног режима;
Свакодневна практична примена стечених знања о животу у здравој радној средини;

Методе, облици, средства

Посматрање, вежбање, демонстрирање, илустрација, разговор, саветовање, убеђивање...
Индивидуални рад, рад у паровима, групни и колективни облик рада.

Задаци на узрасту од IV до VI разреда

Формирање трајних интересовања за одређене видове рекреације;
Развијање интересовања за чување радне и животне средине и формирање еколошке секције;
Навикавање ученика да користе више различитих извора знања из области заштите животне средине;
Веће ангажовање ученика на сакупљању секундарних сировина;
Активнији однос према уређивању зелених површина око школе, куће и у месту;
Развијање свести о колективној одговорности заштите природне и радне средине;
Развијање креативног мишљења и изражавања кроз примену знања о естетским и еколошким вредностима, преобликовање употребних предмета;

Садржај активности

Одласци у природу, посете парку, излети;
Учешће у радним акцијама у школи и месту;
Коришћење што разноврснијих извора знања из ове области ради припремања разговора за час одељењске заједнице; Израда паноа; Активности у оквиру еколошке недеље;
Организовање изложби у холу школе;
Писање литерарних радова на теме везане за заштиту човекове средине;
Кроз наставне предмете познавање природе, биологије, ликовне културе, физичког васпитања,грађанског васпитања, као и часове одељењског старешине и одељењске заједнице, те кроз еколошку, литерарну и спортске секције, друштвено - користан рад, проширивати знања и навике о неопходности чувања и заштите природе, здравља, предупређивања заразних болести и штетног утицаја дувана и алкохола на организам у
развоју;

Методе, облици, средства

Демонстрирање, посматрање, разговор, дискусије, анализа ситуације, убеђивање, самоконтрола, самостални рад.....
Индивидуални рад, рад у паровима, групама, колективни.

Задаци на узрасту VII и VIII разреда

Продубљивање естетског доживљавања природе;
Даље развијање свести о колективној одговорности заштите и унапређивања животне и радне средине;
Уобличавање активног односа према природи ради њеног очувања;
Усвајање сазнања да се одређени отпаци из домаћинства могу користити.
Продубљивање и даље подстицање естетског доживљавања, старања и уношења у свакодневни живот.

Садржај активности

Учешће у радним акцијама сакупљања секундарних сировина;
Учешће у акцијама у оквиру МЗ - на озелењавању места;
Излети, организована пешачења;
Активности у оквиру еколошке недеље;
Организовање изложби у холу школе;
Предавања и дискусије везане за очување и унапређивање животне средине;
Уређивањем и одржавањем просторија у школи као еколошкој средини;
Учешћем у хуманитарним акцијама,
Кроз редовну наставу, а нарочито: биологију, физику, хемију, матерњи језик, ТО, кроз наставу грађанског васпитања, часове одељењског старешине и одељењске заједнице,

као и кроз рад на професионалној оријентацији кроз који се ученици упознају са професионалним обољењима, прљавим и чистим технологијама и сл.

Методе, облици, средства

Дискусија, анализа ситуације, убеђивање,самодисциплина,самоконтрола, приказивање филмова, демонстрирање, евалуација, предавања и др.
Захтев, пример, подстицање, поука и др.
Активности и теме за ЧОС су благовремено достављени одељењским старешинама и обавезују их да их уграде у своје програме рада.
Краткорочни план естетског и еколошког уређења школе
Опремање и уређивање унутрашњег школског простора,
Учешће у еколошким акцијама у месту
Дугорочни план естетског и еколошког уређења школе

13 ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Циљ сарадње са локалном самоуправом јесте допринос повећању ефикасности – образовно - васпитног рада, развијању културе ученика, као и отварању школе према свим организацијама које могу да допринесу остваривањеу поменутог циља.

Активности	Начин реализације	Носиоци активности	Место и време реализације
Сарадња школе са Домом здравља	Лекарска потврда за полазак детета у први разред систематски прегледи, вакцинације, издавање картона ученицима који иду на вишедневну екскурзију, укључивање ученика са проблемима у саветовалишта за младе при Дому здравља, радионица ''Превенција болести и зависности''.	Одељенске старешине Секретар школе Педагог	Током године
Сарадња се Центром за културу	Позоришне и биоскопске представе изложбе	ОС, предметни наставници	Током године
Сарадња школе са Центром за социјални рад	Пријава и укључивање у рад ученика са проблемом Центру за социјални рад	Стручни тим Центра за Школа,педагог, директор	Током године
Сарадња са ПС Ковин	Предавање за ученике 1. и 2. разреда ''Безбедност у саобраћају'', едукацијадеце у саобраћају – 5. р. акција Трка за срећније детињство, дописи по потреби - пријава прегледа аутобуса. Школски полицајац – пријава насиља у школи и превентивни рад	директор педагог	Током године
Сарадња са Црвеним Крстом	Акција солидарност ''Друг – дугу Курс ''Прва помоћ'', ''Трка за срећније детињство'' Предавање ''Болести прљавих руку'', Обележавање Светског дана борбе против АИДС Такмичење из прве помоћи – ''Шта знаш о здрављу'' Рад са децом из социо угрожених средина	Руководилац Црвеног крста Педагог Директор	Просторије ЦК школа током године
Сарадња са	Индивидуализација	Педагог	Општинска управа

Општинском управом - Одељење за друштвене делатности	ученика са сметњама у развоју и препознавање категорије деце која више напредују. Пријава ученика који не похађају редовно школовање	Директор Инересорна комисија	Током године
Сарадња са Градском бибкиотеком ''Вук Караџић''	Сусрети са песником Књижевне везечи Нај читач Конкурси	Учитељи и наставници српског језика...	Током године
СП Црква	Присуство значајним празницима и обележавање Св. Саве	Вероучитељ, учесници програма	Црква, Школа, током године
Сарадња са Средњим школама	Професионална оријентација Средњих школа (презентација школа и образовних профила за ученике 8. разреда - Отворена врата	ОС учениика 8. р. Педагог директор	Школа
Сарадња са медијима	Локални медији Интерни сајт општине Ковин Педагошки преглед...	Задужени наставници директор секретар	Школа, током године
Сарадња са Активом 1. МЗ, Дневни боравак деце	Обележавање значајних датума Помоћ ученицима из социо угрожених средина...	Професори ученици директор	Школа, просторије 1. МЗ током године
Сарадња са предшколском установом ''Наша радост'' и осталим школама у општини Ковин	Заједничке активности поводом обележавања значајних датума...	Радници школе ученици	Школе
Сарадња са приватним предузетницима	Заједничке активности поводом обележавања значајних датума...	Радници школе ученици	Школа Током године

14 ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

ОБЛИЦИ САРАДЊЕ СА РОДИТЕЉИМА

Активности за остваривање сарадње са родитељима	Носиоци активности	Време реализације	Начин праћења
Правовремено информисање родитеља о активностима у школи	Директор, Стр. актив за развојно планирање, ОС	Током године	Огласни панои у школи, записници, web сајт школе
Укључивање родитеља у годишње планирање рада школе	Директор, чл. Савета родитеља школе	VIII, IX, VI	Записник Сав. родитеља школе
Учешће родитеља у израду ИОП - а	Тим за додатну подршку	Током године	ИОП, евиденција о сарадњи са родитељима
Неговање праксе „Отворена врата''	Одељењске старешине, пред. наставн	Током године	Дневници рада
Укључивање родитеља у планирање и реализацију активности и акција ученичких организација	Руководиоци ученичких организација, родитељи	Током године	Дневници рада, фотографије
Укључивање родитеља у Програм заштите деце/ученика од насиља	Савет родитеља школе, Тим за заштиту деце	Септембар, Током године	Евиденција активности
Укључивање родитеља у акције на уређењу школе	Директор	Током године	Дневници рада
Укључивање родитеља у планирање и реализацију тематских дана	Стручна већа за област предмета	Током године	Дневници рада
Радионица (стручно предавање) за родитеље будућих ученика првог разреда	Педагог	мај	Материјали са радионица, евалуација радионица, или ППП презент
Педагошка предавања за родитеље	ОС	Током године	Дневници рада
Предавање за родитеље ученика V р. о заштити деце на интернету	Проф. информатике	Током године	Дневници рада
Предавања за ученике из области здравственог васпитања	Родитељи здравствеве струке	Током године	Дневници рада
Предавања за ученике о занимањима	Родитељи, ОС	Током године	Дневници рада
Заједничко дружење родитеља и ученика	Родитељи, ОС	Током године	Дневници рада
Подршка активностима ''Игре без граница''	Родитељи	Јун	Фотографије

15 ПРОГРАМ ИЗЛЕТА, ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИПРОДИ

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Циљ екскурзија и излета јесте да допринесу остваривању циљева и задатака образовања и васпитања, циљева и задатака наставних предмета, као и непосредно упознавање са појавама и односима у природној и друштвеној средини, са културном, историјским и духовним наслеђем и привредним достигнућима.

Задаци екскурзија и излета су:
- Продубљивање, проширивање и обогаћивање знања и искуства ученика
- Повезивање и примењивање знања и умења
- Развијање љубави према отаџбини, њеној историји, културним и природним лепотама, неговање позитивног односа према свим њеним грађанима и њиховим националним, културним, етничким и естетским вредностима
- неговање солидарности, хуманизма, другарства и осећаја заједништва
- Упознавање непосредних односа између наставника и ученика и ученика међусобно
- Проучавање објеката и фенпомена у природи, уочавање узрочно-последичних односо у конкретним прирпдним и друштвеним условима
- Упознавање са начином живота и рада људи појединих крајева
- Развој и практиковање здравих стилова живота
- Развијање сцести о значају одрживог развоја и изгерађивање еколошких навика и навика заштита животиња
- Развијање способности проналажења, анализирања и саопштавање информација из различитих извора
- Оснаживање оченика у професионалном развоју
- Подстицање самосталности ученика и одговорности за сопствено понашање и
- Развијање способности орјентације у простору.

Садржај програма екскурзије у првом и другом циклусу основног образовања и васпитања морају бити у складу са наставним планом и програмом образовно-васпитног рада, школским програмом и Правилником о програму за остваривање екскурзије у првом и другом циклусу основног образовања и васпитања („Просветни гласник“ бр. 7/2010).

Услови за извођење екскурзије, припрема за извођење, избор понуђача, безбедност ученика и осталих учесника за време реализације екскурзије прописани су Упуством за реализацију екскурзије и наставе у природи у основној школи бр. 610-00-790/2010-01 од 16.09.2010.

Активности у оквиру плана:

СЕПТЕМБАР
- Одељењске старешине и стручна већа школе предлажу програм екскурзије који достављају наставничком већу ради разматрања и доношења
- Прибављање сагласности Савета родитеља на програм и организацију екскурзије
- Уношење садржаја екскурзије у годишњи план рада школе

ОКТОБАР
- Расписивање огласа за извођење екскурзије

НОВЕМБАР
- Разматрање понуда туристичких агенција које су учествовале на огласу за извођење екскурзија

ДЕЦЕМБАР
- Закључивање уговора о извођењу екскурзија са изабраним понуђачима

МАЈ
- Заједнички родитељских састанак свих ученика који путују и њихових родитеља коме присуствују стручни вођа пута и одељењски старешина
- Пријаве путовања 48 сати пре отпочињања путовања
- Извођење екскурзије

- Извештај стручног вођа пута, односно одељењског старешине са оценом о извођењу и квалитету пружених услуга
- Анкетирање ученика

ЈУН
- Разматрање извештаја о извођењу екскурзије од стране Савета родитеља и наставничког већа
- Разматрање и усвајање извештаја о извођењу екскурзија од стране Школског одбора
- Упознавање родитеља на родитељским састанцима од стране одељењских старешина са извештајем о извођењу екскурзије

На годишњем нивоу, сваке школскегодине предвиђене су и друге активности у оквиру осталих облика образовно-васпитног рада:

•Посета Сајму књига у октобру

•Посета Фестивалу науке у новембру

•Учешће на манифестацији Витезово пролеће у мају

•Посета Сајму образовања

•Сваке године организују сеи друге једнодневне посете, обиласции излети, у складу са потребама, интересовањима и могућностима(књижевне вечери, биоскопске представе, позориште, филмске пројекције, и др.)

16 ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

Програм рада школске библиотеке обухвата библиотечко – информациону , васпитно - образовну и културну и јавну делатности школе.

Време реализације	Садржај рада
септембар	1. Упознавање ученика и запослених са термином рада библиотеке 2. Сарања са наставницима, педагогом и директором око набавке књижне и некњижне грађе 3. Вођење месечне статистике 4.Усклађивање програма библиотеке са осталим програмима образовно - васпитног рада
октобар	1.Дечја недеља - организовање изложбе књига; - изложба награђених свезака са ,,Читалачке значке'' 2. Посета првака библиотеци и учлањивање 3. Каталошка обрада нових књига 4.Упознавање ученика са врстама библиотечке грађе и оспособљавање за самостално коришћење 5. Вођење месечне статистике
новембар	1.Организовање посете позоришту - гледање позоришне представе (V-VIII) 2.У чешће ученика у раду библиотеке у оквиру обележавања Дана просветних радника 3. Оспособљавање ученика за самостално коришћење библиотечке грађе 4 . Увођење књиге утисака о прочитаним књигама за ученике 5. Вођење месечне статистике
јануар	1.Организовање посете позоришту - гледање позоришне представе (V-VIII) 2.У чешће ученика у раду библиотеке у оквиру обележавања Дана просветних радника 3. Оспособљавање ученика за самостално коришћење библиотечке грађе 4 . Увођење књиге утисака о прочитаним књигама за ученике 5. Вођење месечне статистике
фебруар	1.Сарадња са рецитаторском, литерарном и драмском секцијом – млађи разреди 2. Информисање наставног особља о стручној литератури 3. Каталошка обрада нових књига 4. Вођење месечне статистике
март	1.Организовање песничке вечери - сарадња са градском библиотеком 2. Уређење паноа - упознавање са песником гостом 3. Учешће у изради паноа Знамените жене 4. Вођење месечне статистике 5. Набавка нових књига
април	1.Формирање странице библиотекара на сајту школе 2. Обележавање светског дана књиге

	3. Вођење месечне статистике
мај	1.Сарадња са учитељицама и градском библиотеком у оквиру Читалачке значке 2. Израда годишњег извештаја за градску библиотеку 3. Каталошка обрада нових књига 4. Вођење месечне статистике
јун	1.Контрола задужености ученика и наставника 2. Учешће у набавци књига за ученике – награда за постигнуте успехе 3. Сређивање библиотечке грађе 4. Вођење месечне статистике 5. Анализа рада библиотеке

I НЕПОСРЕДАН РАД У ВАСПИТНО – ОБРАЗОВНОЈ ДЕЛАТНОСТИ

А Рад са ученицима

- Упознавање са радом школске библиотеке - медијатеке, са библиотечко – медијатечким фондом, појмовима...(на часовима које библиотекар реализује самостално или у сарадњи са разредним старешином)
- Пружање помоћи при избору литературе и друге грађе
- Формирање и развијање читалачких способности
- Пружање помоћи ученицима у организовању самосталног рада ван школе
- Развијање метода самосталног рада за коришћење књижног и некњижног материјала

Б Сарадња са наставницима и стручним сарадницима

- Припремање годишњег плана за обраду лектире
- Коришћење библиотечке грађе
- планирање набавке књижне и некњижне грађе
- Припремање књижне и некњижне грађе и других материјала за потребе редовне, додатне и допунске наставе, слободних активности и других облика образовно-васпитног рада.

В Библиотечко – информациона делатност

- Евидентирање учесталости коришћења ученичког и наставничко -сарадничког фонда
- Вођење библиотечког пословања, инвентарисања, класификација, и сигнирање
- Вођење збирних и посебних фондова

Г Културна и јавна делатност

- Учествовање у планирању и реализацији културне и јавне делатности
- Припремање и организовање културних, такмичарских и сабирних акција
- Остваривање сарадње са организацијама и установама у области културе

II ПЛАНИРАЊЕ И ПРОГРАМИРАЊЕ РАДА

- Израђивање годишњег, месечних и оперативних планова рада
- Планирање и програмирање рада са ученицима у библиотеци
- Планирање набавке медијатечке грађе, литературе и периодичних публикација за ученике , наставнике и сараднике

III ОСТАЛИ ПОСЛОВИ

А Стручно усавршавање

- Учествовање на семинарима и стручним саветовањима за школске библиотекаре-медијатекаре
- Учествовање у раду актива школских библиотекара-медијатекара
- Континуирано праћење стручне литературе

Б Рад у стручним органима школе

- Учествовање на седницама Наставничког већа
- Председавање Стручним активом за самовредновање и вредновање рада школе

- Учешће у Стручном активу за развој школског програма
- Рад у стручном већу за културну и јавну делатност школе

В Други послови

- Учешће у изради Програма заштите деце од насиља, злостављања и занемаривања;
- Рад у кухињском одбору за набавку ужине за ученике
- Сарадња са издавачким кућама
- Набавка дечјих часописа
- Учешће у другим пословима и активностима везаним за васпитно-образовни рад и организацију рада школе уопште

Годишњи програм рада библиотекара заснива се на:

1. Васпитно-образовној делатности
2. Библиотечко-информативној и
3. Културној делатности

17 ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАНОВИ, ИНДИВИДУАЛНИ ПРОГРАМ И ИНДИВИДУАЛИЗОВАН НАЧИН РАДА

Тим за инклузивно образовање стара се о правовременом реаговању, препознавању потреба и пружању најадекватнијег вида подршке деци са тешкоћама у учењу. Такође, успоставља и унапређује сарадњу са родитељима деце са тешкоћама у учењу, Интерресорном

комисијом, локалном самоуправом и широм друштвеном заједницом, предлаже различите облике стручног усавршавања из области инклузивног образовања запосленима у установи и др., а све у циљу пружања свим ученицима оптималних и равноправних услова за учење и напредовање .

Активности Стручног тима за инклузивно образовање и све делатности које се односе на индивидуализовани приступ у настави, као и рад по Индивидуалном образовном плану или уз пружање неког другог вида додатне подршке усклађене су са законским регулативама.

У наредном периоду планира се даље унапређивање инклузивне праксе у школи кроз идентификовање и евидентирање ученика којима је потребна подршка у образовању, унапређење индивидуализованог приступа, израда ИОП-а за ученике којима је потребан овај вид додатне подршке, евалуација већ постојећих ИОП-а кроз анализу постигнућа ученика који раде по индивидуалним плановима, као и кроз даљу сарадњу са интерресорном Комисијом за процену потреба за пружањем додатне образовне, здравствене или социјалне подршке детету и ученику. Све активности биће усклађене са важећим законским одредбама и правилницима којима су регулисана питања инклузивне праксе у образовном систему.

Индивидуални образовни планови ученика који се образују по индивидуалном образовном плану чине прилог школског програма и стоје у школској евиденцији.

За ученике који су из здравствених или неких других разлога спречени да похађају школу организује се настава код куће у складу са законом.

За поједине ученике обезбеђени су индивидуални пратиоци у складу са законом.

18 ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

У оквиру пројекта Министарства унутрашњих послова и Министарства просвете

„Безбедно детињство-развој безбедносне културе младих“ радници Полицијске станице у Ковину држе предавања ученицима петих разреда на теме Вршњачко насиље, Насиље у породици, Упознавање полиције, Болести зависности и Безбедност у саобраћају. На почетку сваке школске године одрже и предавање ученицима првих разреда на тему понашања и безбедности у саобраћају.

Општински ватрогасни савез врши редовну обуку и проверу знања запослених из програма заштите од пожара, контролиже противпожарне апарате у школи, демонстрира ученицима ватрогасне акције и правилно понашање у случају пожара.

На основу Закона о раду и Закона о безбедности и здрављу на раду, од 2012.године школа има уговор о пословно –техничкој сарадњи са Агенцијом за пружање услуга из области заштите и здравља на раду ''Лаушев'' из Панчева. Ова Агенција за школу врши следеће послове:

-врши контролу и даје савете у планирању, избору, коришћењу и одржавању опреме за личну заштиту на раду,

-организује превентивна и и периодична испитивања услова радне околине,

-организује периодичне прегледе и испитивања опреме за рад,

-предлаже мере за побољшање услова рада,

-контролише примену мера за безбедан и здрав рад,

-прати стање у вези са повредама на раду,

-припрема и спроводи оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад,

-води евиденцију у области безбедности и здравља на раду.

19 ПРАЋЕЊЕ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

Праћење реализације свих елемената школског програма (садржаја, метода, облика рада, наставних средстава, активности, праћење напредовања ученика) реализује се у току школске године на три начина.

1. Најмање пет пута годишње (на крају сваког класификационог периода, сваког полугодишта и на крају школске године) наставници на основу своје документације сачињавају извештаје о:

-реализацији наставних планова и програма како за часове обавезних и изборних предмета, тако и за часове допунске и додатне наставе.

-успеху ученика у учењу по предметима.

На основу појединачних извештаја разредних старешина по одељењима израђује се збирни извештај за школу (тачни термини израде извештаја утврдиће се након усвајања календара образовно-васпитног рада за основне школе)

2. Педагошко – инструктивни и надзорни рад директора се врши континуирано у току школске године. Планиран број посета различитим облицима образовно-васпитног је равномерно временски распоређен у току школске године и обухвата рад свих наставника у школи. Приликом ових посета, на основу педагошке документације наставника, припреме за час и снимања рада на часу врши се праћење садржаја, метода, облика рада, наставних средстава, активности ученика и њихова усклађеност за школским програмом.

3. Један од начина праћења појединих елемената школског програма јесте и евалуација кроз процес самовредновања рада школе.

4. У обрасцима оперативних планова рада наставника предвиђена је самоевалуација и корекција као и оцена остварености плана и разлози одступања за протекли месец. Наставници имају обавезу да у својим примерима оперативних планова назначе евентуалне корекције и самовреднују рад у односу на планирано.

ДИРЕКТОР ШКОЛЕ

Саша Петровић

ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА

Миодраг Ћирић